

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

KLASA: 041-01/23-01/14
URBROJ: 613-01-16-1-24-12
Zagreb, 14. ožujka 2024.

Izvješće o obavljenoj financijskoj reviziji

**Hrvatski zavod za
zdravstveno
osiguranje
za 2022.**

SADRŽAJ

stranica

I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O HZZO-U	3
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	3
	Sustav unutarnjih kontrola	5
	Planiranje i izvršenje plana	6
	Financijski izvještaji	8
	Javna nabava	22
III.	REVIZIJA ZA 2022.	25
	Ciljevi i područja revizije	25
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	25
	Metode i postupci revizije	26
	Nalaz za 2022.	28
	Provedba naloga i preporuka	45

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je financijska revizija Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje (dalje u tekstu: HZZO) za 2022.

Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji, i to: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaj o obvezama te Bilješke uz financijske izvještaje.

Osim godišnjih financijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja HZZO-a sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, planiranje i izvršenje plana, prihodi, rashodi i izdaci, imovina, obveze i vlastiti izvori te javna nabava.

Revizija je planirana i obavljena u cilju izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O financijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja izražena su bezuvjetna mišljenja.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 66/23) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

A) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji HZZO-a za 2022. sastavljeni su u svim značajnim odrednicama u skladu s odredbama Zakona o proračunu.

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima

Mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Načelima financijske revizije i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Provjerom financijskih izvještaja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

B) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje HZZO-a za 2022. u svim značajnim odrednicama obavljano je u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2022. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Načelima revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Provjerom usklađenosti poslovanja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

Isticanje pitanja

Državni ured za reviziju skreće pozornost na dio točke 2. Nalaza, u dijelu Dodatna sredstva iz državnog proračuna za financiranje poslovanja bolničkih zdravstvenih ustanova, u kojoj su opisane činjenice u vezi s dodatnim sredstvima, koja su iz državnog proračuna doznačena bolničkim zdravstvenim ustanovama putem HZZO-a, za podmirenje obveza prema dobavljačima lijekova i sanitetskog materijala. Navedene činjenice nisu utjecale na izražavanje mišljenja.

Obveze HZZO-a

HZZO je obvezan pripremiti, sastaviti i objaviti financijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole u cilju sastavljanja financijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijevare ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijevare ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u financijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostatne i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o financijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2022. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. PODACI O HZZO-U

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

HZZO je javna ustanova sa svojstvom pravne osobe čija su prava, obveze i odgovornost utvrđene Zakonom o obveznom zdravstvenom osiguranju (Narodne novine 80/13, 137/13, 98/19 i 33/23) (dalje u tekstu: Zakon) i Statutom Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje (Narodne novine 18/09, 33/10, 8/11, 18/13, 1/14, 83/15 i 108/21) (dalje u tekstu: Statut). HZZO organizira i provodi poslove obveznog zdravstvenog osiguranja u okviru kojih provodi i prava za slučaj ozljede na radu i profesionalne bolesti, a koje obuhvaćaju i mjere specifične zdravstvene zaštite radnika u skladu sa Zakonom o zdravstvenoj zaštiti (Narodne novine 100/18, 125/19, 147/20, 119/22, 156/22 i 33/23) te poslove dopunskog zdravstvenog osiguranja u skladu sa Zakonom o dobrovoljnom zdravstvenom osiguranju (Narodne novine 85/06, 150/08, 71/10, 53/20, 120/21 i 23/23), kao i poslove u vezi s provedbom Zakona o roditeljskim potporama (Narodne novine 152/22).

U provedbi prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja, HZZO obavlja poslove provođenja politike razvoja i unaprjeđenja zdravstvene zaštite, poslove u vezi s ostvarivanjem prava i obveza osiguranih osoba, provodi upravni postupak u rješavanju o pravima i obvezama osiguranih osoba iz obveznog zdravstvenog osiguranja, planira novčana sredstva za prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja, plaća usluge ugovornim subjektima HZZO-a za ugovorenu i izvršenu zdravstvenu zaštitu iz obveznog zdravstvenog osiguranja, obavlja poslove ugovaranja zdravstvene zaštite sa zdravstvenim ustanovama i privatnim zdravstvenim radnicima uključenim u mrežu javne zdravstvene službe iz obveznog zdravstvenog osiguranja te s isporučiteljima ortopedskih i drugih pomagala, plaća osiguranim osobama novčane naknade iz obveznog zdravstvenog osiguranja, troškove zdravstvene zaštite korištene u inozemstvu u skladu s općim aktom HZZO-a, provodi nadzor nad ispunjavanjem ugovornih obveza ugovornih subjekata HZZO-a, nadzor nad korištenjem prava osiguranika na novčane naknade za vrijeme privremene nesposobnosti, odnosno spriječenosti za rad, ministru zdravstva predlaže opseg prava na zdravstvenu zaštitu i daje prijedloge za izradu plana i programa mjera zdravstvene zaštite iz obveznog zdravstvenog osiguranja, osigurava provedbu međunarodnih ugovora u dijelu koji se odnosi na obvezno zdravstveno osiguranje, daje mišljenje ministru zdravstva o osnivanju i odobrenju rada zdravstvenih ustanova i odobrenju rada zdravstvenih radnika u privatnoj praksi radi uključanja u mrežu javne zdravstvene službe, utvrđuje osnovice, način obračuna i plaćanja, visinu te obveznike obračunavanja i plaćanja doprinosa za zdravstveno osiguranje, obavlja poslove kontrole poslovnih knjiga, financijske dokumentacije i drugih evidencija obveznika uplate doprinosa za obvezno zdravstveno osiguranje radi utvrđivanja točnosti podataka i činjenica o kojima ovisi ostvarivanje prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja, vodi evidencije u svrhu osiguranja podataka za provođenje obveznog zdravstvenog osiguranja te obavlja nadzor nad ostvarivanjem prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja, uređuje ostala pitanja vezana za ostvarivanje prava i obveza iz obveznog zdravstvenog osiguranja te obavlja i druge poslove na koje ga obvezuje Zakon. Osim navedenih poslova za provođenje obveznog zdravstvenog osiguranja, HZZO provodi dopunsko zdravstveno osiguranje.

U provedbi dopunskog zdravstvenog osiguranja, HZZO planira novčana sredstva dopunskog zdravstvenog osiguranja, utvrđuje vrstu i cijenu police, obavlja poslove ugovaranja dopunskog zdravstvenog osiguranja, plaća iznos sudjelovanja za pruženu zdravstvenu zaštitu iz obveznog zdravstvenog osiguranja ugovornim subjektima HZZO-a za osiguranike dopunskog zdravstvenog osiguranja koje provodi HZZO, vodi evidencije u svrhu osiguravanja podataka za provođenje dopunskog zdravstvenog osiguranja, obavlja nadzor nad uplatom premija te vodi postupke za njezinu prisilnu naplatu.

Sredstva za financiranje poslovanja HZZO-a osiguravaju se u skladu s odredbama Zakona, Statuta, općih akata HZZO-a i drugih propisa. Sredstva potrebna za poslovanje HZZO-a za kalendarsku godinu i njihov raspored utvrđuju se financijskim planom HZZO-a.

Izvori financiranja su prihodi od doprinosa za obvezno zdravstveno osiguranje, pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna, prihodi od administrativnih pristojbi i po posebnim propisima, prihodi od imovine, primici i drugi izvori. Za obavljanje poslova iz djelatnosti, ustrojena je Direkcija kao središnja ustrojstvena jedinica i četiri regionalna ureda u Zagrebu, Rijeci, Splitu i Osijeku te 16 područnih službi. U okviru Direkcije ustrojen je Ured ravnatelja i sedam sektora. U okviru regionalnih ureda i područnih službi ustrojene su ispostave u skladu s općim aktom o unutarnjem ustrojstvu HZZO-a. Tijela HZZO-a su: Upravno vijeće, ravnatelj, zamjenik ravnatelja i pomoćnici ravnatelja. Upravno vijeće upravlja HZZO-om. Ima devet članova koje imenuje Vlada Republike Hrvatske (dalje u tekstu: Vlada RH) na prijedlog ministra zdravstva na rok od četiri godine (tri predstavnika Gospodarsko-socijalnog vijeća, po dva predstavnika osiguranih osoba i pružatelja zdravstvenih usluga – zdravstvenih radnika te po jedan predstavnik Ministarstva zdravstva i HZZO-a). Upravno vijeće donosi statut, poslovnik o radu i druge opće akte, financijski plan i završni račun, nadzire izvršenje financijskog plana, usvaja izvješće o financijskom poslovanju, donosi mjere za uravnoteženje prihoda i rashoda kada je u poslovanju HZZO-a u tromjesečnom razdoblju iskazan višak rashoda nad prihodima, donosi izvješća o godišnjem radu i poslovanju, bira i razrješava predsjednika i zamjenika predsjednika Upravnog vijeća, određuje visinu mjesečne naknade za rad članova Upravnog vijeća HZZO-a i njegovih radnih tijela, imenuje članove povjerenstva za provođenje javnog natječaja za imenovanje ravnatelja i zamjenika ravnatelja HZZO-a, daje upute, preporuke, smjernice za rad i mišljenja o pojedinim pitanjima ravnatelju HZZO-a, odlučuje o davanju prethodne suglasnosti ravnatelju HZZO-a za stjecanje, opterećenje ili otuđenje imovine u slučajevima utvrđenim Statutom te odlučuje o drugim pitanjima utvrđenim Zakonom, drugim propisom, Statutom i drugim općim aktom HZZO-a. Upravno vijeće sastaje se po potrebi, a odluke donosi natpolovičnom većinom ukupnog broja članova.

Ravnatelj rukovodi radom HZZO-a, predstavlja ga i zastupa te je odgovoran za zakonitost rada i financijsko poslovanje HZZO-a. Na prijedlog ministra nadležnog za zdravstvo, imenuje ga i razrješava Vlada RH, a bira se na temelju javnog natječaja, na vrijeme od četiri godine. Za svoj rad odgovoran je ministru nadležnom za zdravlje i Vladi RH te je obvezan Upravnom vijeću i ministrima nadležnim za zdravlje i financije dostavljati tromjesečno izvješće o financijskom poslovanju HZZO-a. Početkom 2022. HZZO je imao 2 375 zaposlenika (2 314 na neodređeno, 60 na određeno vrijeme te jedan dužnosnik), a koncem 2022. imao je 2 435 zaposlenika (2 362 na neodređeno, 72 na određeno vrijeme te jedan dužnosnik). Od 15. ožujka 2018. ravnatelj HZZO-a je Lucian Vukelić, dr. med. spec.

Sustav unutarnjih kontrola

Sustav unutarnjih kontrola propisan je odredbama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 78/15 i 102/19), Pravilnika o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 58/16), Zakona o fiskalnoj odgovornosti (Narodne novine 111/18 i 83/23) i Pravilnika o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru (Narodne novine 42/16 i 77/19).

Prema odredbama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, sustav unutarnjih kontrola je skup načela, metoda i postupaka unutarnjih kontrola koji je uspostavila odgovorna osoba institucije u svrhu uspješnog upravljanja i ostvarenja općih ciljeva, kao što su: obavljanje poslovanja na pravilan, etičan, ekonomičan, učinkovit i djelotvoran način, usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima, zaštita sredstava od gubitaka, zlouporabe i štete, jačanje odgovornosti za ostvarenje poslovnih ciljeva te pouzdanost i sveobuhvatnost financijskih i drugih izvještaja.

Sastavljene su dvije Izjave o fiskalnoj odgovornosti s priložima. Prvom Izjavom o fiskalnoj odgovornosti za 2022. sastavljenom na Obrascu 1a iz veljače 2023., ravnatelj HZZO-a je potvrdio zakonito, namjensko i svrhovito korištenje sredstava te učinkovito i djelotvorno funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola u okviru proračunom odnosno financijskim planom utvrđenih sredstava. Nakon prigovora koje je Ministarstvo zdravstva dalo na navedenu Izjavu o fiskalnoj odgovornosti, vezano za odgovore na pitanja broj 74. i 78. iz Upitnika, u svibnju 2023. dostavljena je ispravljena Izjava o fiskalnoj odgovornosti za 2022. (Prilog 1b), kojom izjavljuje da su u sustavu unutarnjih kontrola utvrđene slabosti i nepravilnosti koje mogu utjecati na zakonsko, namjensko i svrhovito korištenje sredstava, i to u okviru područja Upravljanje imovinom. U Planu otklanjanja slabosti i nepravilnosti navedene Izjave o fiskalnoj odgovornosti opisane su sljedeće slabosti i nepravilnosti: neupisano pravo vlasništva nad 11,4 % nekretnina koje su u izvanknjižnom vlasništvu (pitanje broj 74.) i na privođenje namjeni, odnosno uređenje i opremanje nekretnina kojima je utvrđena namjena, ali još nisu u funkciji (pitanje broj 78.). Planom otklanjanja slabosti i nepravilnosti utvrđene su potrebne aktivnosti i odgovorna osoba (rukovoditeljica Službe za investicije i upravljanje imovinom). Očekivani datum otklanjanja nepravilnosti nije utvrđen, jer ne ovisi isključivo o HZZO-u. Potrebne aktivnosti odnose se na potrebu da korisnik nekretnine (regionalni ured/područna služba) poduzme radnje prema suvlasnicima nekretnine, upravitelju zgrade, ovlaštenom geodetu i nadležnom tijelu, radi upisa u zemljišne knjige te pribavljanje potrebnih suglasnosti nadležnih tijela, provođenje postupaka nabave te izvođenje radova i opremanje u predviđenim rokovima.

Unutarnju reviziju HZZO-a provodi Služba za unutarnju reviziju, koja daje mišljenja i ima savjetodavnu ulogu u cilju poboljšanja ekonomičnosti, učinkovitosti, djelotvornosti i pravičnosti procesa upravljanja rizicima, kontrola i upravljanja poslovanjem. Unutarnja revizija je tijekom 2022. obavila devet revizija, koje su planirane Godišnjim planom Službe za unutarnju reviziju. Obavljene su sljedeće revizije: revizija procesa vođenja evidencije o nekretninama u vlasništvu odnosno korištenju HZZO-a, revizija primjene aplikacije e-Pomagala u područnim službama, revizija organizacije upravljanja rizicima, revizija izmjene dana bolničkog liječenja na popisu dana bolničkog liječenja, revizija sustava unutarnjih kontrola u procesu priznavanja ozljede na radu, revizija sustava unutarnjih kontrola kod periodičnog obračuna za usklađenje zaprimljenih računa specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite, revizija organizacije arhiviranja ugovora o provođenju zdravstvene zaštite, revizija sustava unutarnjih kontrola kod utvrđivanja uvjeta za korištenje prava na rodiljni i roditeljski dopust za roditelje izvan sustava rada i sustava unutarnjih kontrola kod isplate naknada za prijevoz umrlih osoba.

Mišljenje se temelji na dostatnim dokazima prikupljenim putem pojedinačnih revizija 2022., utvrđenim pozitivnim nalazima i utvrđenim slabostima. Izraženo je zadovoljavajuće mišljenje uz stanovite nedostatke nakon razmatranja revizijskih nalaza, odgovarajuće procjene tih nalaza, upravljanja i kontrola za revidirana područja.

Odredbom članka 35. Statuta, točkom 3. utvrđeno je da u vođenju poslovanja HZZO-a ravnatelj, između ostalog, predlaže osnove poslovne politike, financijski plan i program rada. Program rada i razvoja HZZO-a za razdoblje 2020. – 2022. donesen je u rujnu 2020.

Prema odredbi članka 12. Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, odgovorna osoba institucije uspostavlja upravljanje rizicima kao cjelovit proces utvrđivanja, procjenjivanja i praćenja rizika u odnosu na poslovne ciljeve te poduzimanja potrebnih mjera radi smanjenja rizika. Donesen je Registar operativnih i strateških rizika za 2022.

Doneseni su Pravilnik o tajnosti podataka i pravu na pristup informacijama Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje u svibnju 2013. te izmjena u lipnju 2015. i Pravilnik o načinu provođenja nadzora i kontrole (Narodne novine 47/14, 11/16, 129/17 i 35/19) kojim je propisan način provođenja unutarnjeg nadzora i kontrole, ovlaštene osobe za provođenje poslova unutarnjeg nadzora te postupci i rokovi postupanja.

U skladu s odredbom članka 13. Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru donesene su sljedeće upute i procedure: Uputa o provođenju popisa imovine, obveza i potraživanja, Procedura blagajničkog poslovanja, Uputa o postupanju u vezi službenih putovanja, Procedura stvaranja ugovornih obveza, Procedura o upravljanju i raspolaganju nekretninama, Procedura zaprimanja i provjere računa te plaćanje po računima, Procedura o kretanju, kontroli i ovjeri knjigovodstvenih isprava te Procedura naplate prihoda.

Na mrežnim stranicama objavljeni su zakoni i drugi propisi iz područja rada, financijski plan, financijski izvještaji, plan nabave, registri ugovora, natječaji za zapošljavanje, informacije o projektima i javnim uslugama te dokumenti o načinu i uvjetima ostvarivanja prava na pristup informacijama, u skladu s odredbama članka 10. Zakona o pravu na pristup informacijama (Narodne novine 25/13, 85/15 i 69/22).

Prema Pravilniku o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, usvojen je Etički kodeks (veljača 2015.) i objavljen je na mrežnim stranicama, imenovani su povjerenici za Direkciju HZZO-a i za Regionalni ured u Zagrebu, Rijeci, Splitu i Osijeku te pripadajućim područnim službama i utvrđen je način postupanja po prijavljenim situacijama neetičnog ponašanja.

Planiranje i izvršenje plana

Financijskim planom HZZO-a za 2022., donesenim u prosincu 2021., planirani su prihodi te rashodi i izdaci u iznosu od 30.107.702.000,00 kn. Nakon izmjena i dopuna u svibnju i studenome 2022. Financijski plan povećan je za 3.280.000.000,00 kn ili 10,9 % te iznosi 33.387.702.000,00 kn. Financijski plan, kao i izmjene i dopune Financijskog plana usvojilo je Upravno vijeće te je suglasnost na Financijski plan, izmjene i dopune dao Hrvatski sabor. Prema Obrazloženju izmjena i dopuna financijskog plana, zbog povećanja brutoplaća zaposlenih u Republici Hrvatskoj veća je osnovica za plaćanje doprinosa za zdravstveno osiguranje te su planirani veći prihodi od doprinosa.

Također, više su planirani prihodi iz proračuna za financiranje povećanih troškova zdravstvene zaštite u cilju podmirivanja obveza prema ugovornim subjektima te isplate povećanih troškova naknada zbog privremene nesposobnosti za rad.

Vrijednosno značajnije izmjene i dopune Financijskog plana u odnosu na početni Financijski plan odnose se na povećanje sredstava za financiranje aktivnosti Bolnička zdravstvena zaštita za iznos od 1.250.000.000,00 kn ili 12,1 % na iznos od 11.550.000.000,00 kn, Primarna zdravstvena zaštita za iznos od 570.000.000,00 kn ili 13,7 % na iznos od 4.724.600.000,00 kn, Lijekovi na recepte za iznos od 420.000.000,00 kn ili 10,0 % na iznos od 4.620.000.000,00 kn, Posebno skupi lijekovi u iznosu od 200.000.000,00 kn ili 8,7 % na iznos od 2.510.000.000,00 kn te Specijalističko-konzilijarna zaštita za iznos od 173.167.000,00 kn ili 13,8 % na iznos od 1.426.247.000,00 kn.

Povećanje je najvećim dijelom u okviru programa Obvezno zdravstveno osiguranje, ozljede na radu i profesionalne bolesti s ciljem osiguranja boljih uvjeta poslovanja zdravstvenog sustava i smanjenja Liste čekanja. Zbog usklađivanja ugovorenih sadržaja s izvršenjem po pojedinim razinama zdravstvene zaštite izračunana su potrebna dodatna sredstva za primarnu zdravstvenu zaštitu, bolničku zdravstvenu zaštitu i specijalističko-konzilijarnu zdravstvenu zaštitu. Za lijekove na recept povećana su sredstva zbog uvrštenja pojedinih posebno skupih lijekova na lijekove na recept.

Financiranje rashoda planirano je najvećim dijelom iz doprinosa u iznosu od 25.911.400.000,00 kn. Drugi vrijednosno značajniji izvori financiranja su prihodi (pomoći) iz državnog proračuna u iznosu od 4.790.000.000,00 kn te prihodi po posebnim propisima u iznosu od 2.630.843.000,00 kn. Rashodi i izdaci u iznosu od 33.387.702.000,00 kn planirani su u okviru tri programa (Obvezno zdravstveno osiguranje, ozljede na radu i profesionalne bolesti, Dobrovoljno zdravstveno osiguranje i Projekti EU) koji su se planirali provoditi kroz 28 aktivnosti. Za provedbu programa Obvezno zdravstveno osiguranje, ozljede na radu i profesionalne bolesti planirani su rashodi u iznosu od 32.034.041.000,00 kn ili 96,0 % ukupno planiranih rashoda i izdataka, za provedbu programa Dobrovoljno zdravstveno osiguranje planirano je 1.315.340.000,00 kn ili 3,9 % ukupnih rashoda i izdataka te za provedbu programa Projekti EU planirano je 38.321.000,00 kn ili 0,1 % ukupnih rashoda i izdataka.

Prema podacima Državne riznice, u 2022. izvršeni su rashodi i izdaci u iznosu od 33.699.578.105,00 kn. Značajnije manje od plana izvršeni su rashodi u okviru programa Projekti EU koji su izvornim financijskim planom planirani u iznosu od 38.321.000,00 kn, a izvršeni su u iznosu od 2.501.107,00 kn ili 6,5 %. U okviru navedenog programa vrijednosno najznačajnije manje od plana izvršeni su rashodi na aktivnosti e-HZZO-Izgradnja integriranog informacijskog sustava, za koju su planirani rashodi u iznosu od 29.250.000,00 kn, a izvršeni su rashodi u iznosu od 1.661.451,00 kn, što je 27.588.549,00 kn ili 94,3 % manje od plana. Do odstupanja je došlo najvećim dijelom zbog dugotrajnog postupka javne nabave te su rashodi za uslugu izgradnje sustava e-HZZO i nabavu odgovarajućih licenci izvršeni u 2023. Rashodi i izdaci izvršeni su za provođenje sljedećih programa: Obvezno zdravstveno osiguranje, ozljede na radu i profesionalne bolesti u iznosu od 32.387.813.489,00 kn ili 96,1 %, Dobrovoljno zdravstveno osiguranje u iznosu od 1.309.263.509,00 kn ili 3,9 % te za provođenje programa Projekti EU u iznosu od 2.501.107,00 kn.

U okviru programa Obveznog zdravstvenog osiguranja, ozljeda na radu i profesionalne bolesti vrijednosno značajniji rashodi izvršeni su za provođenje aktivnosti: Bolničke zdravstvene zaštite u iznosu od 11.708.000.451,00 kn, Primarne zdravstvene zaštite u iznosu od 4.646.280.658,00 kn, Lijekova na recept u iznosu od 4.577.244.475,00 kn, Posebno skupih lijekova u iznosu od 2.851.734.823,00 kn, Naknade plaće zbog privremene nesposobnosti za rad u iznosu od 1.621.466.342,00 kn te Ostalu zdravstvenu zaštitu u iznosu od 1.598.617.719,00 kn.

U skladu s odredbama članka 39. Zakona o proračunu (Narodne novine 37/08, 136/12 i 15/15), donesene su projekcije za sljedeće dvije godine, odnosno 2023. i 2024. Prema spomenutim projekcijama, planirani su rashodi i izdaci za 2023. u iznosu od 31.158.339.000,00 kn te rashodi za 2024. u iznosu od 31.793.759.000,00 kn.

Financijski izvještaji

HZZO vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema propisima o proračunskom računovodstvu. Sastavljeni su propisani financijski izvještaji: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaj o obvezama te Bilješke uz financijske izvještaje. Financijski izvještaji dostavljeni su Državnom uredu za reviziju i Ministarstvu financija u propisanom roku te su objavljeni na mrežnim stranicama HZZO-a.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2022., ukupni prihodi ostvareni su u iznosu od 33.877.681.662,00 kn, što je 1.091.439.551,00 kn ili 3,3 % više u odnosu na prethodnu godinu.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u kn

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2021.	Ostvareno za 2022.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Prihodi od doprinosa	23.362.833.003,00	26.377.851.445,00	112,9
2.	Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna	6.822.354.212,00	4.793.875.535,00	70,3
3.	Prihodi od imovine	9.314.401,00	8.223.591,00	88,3
4.	Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	2.587.182.144,00	2.691.547.600,00	104,0
5.	Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga, prihodi od donacija te povrati po protestiranim jamstvima	1.860.355,00	2.195.421,00	118,0
6.	Kazne, upravne mjere i ostali prihodi	1.212.293,00	323.645,00	26,7
7.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	1.485.703,00	3.664.425,00	246,6
	Ukupni prihodi	32.786.242.111,00	33.877.681.662,00	103,3

S obzirom na to da obvezno i dopunsko zdravstveno osiguranje u okviru HZZO-a posluju kao jedna pravna osoba, u okviru ukupnih prihoda te rashoda i izdataka iskazani su prihodi, rashodi i izdaci obveznog i dopunskog zdravstvenog osiguranja. Na prihode obveznog zdravstvenog osiguranja odnosi se 32.496.984.265,00 kn ili 95,9 %, a na prihode dopunskog zdravstvenog osiguranja 1.380.697.397,00 kn ili 4,1 % ukupnih prihoda. Povećanje prihoda u 2022. za 1.091.439.551,00 kn najvećim je dijelom rezultat povećanja prihoda od doprinosa u iznosu od 3.015.018.442,00 kn te smanjenja pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna u iznosu od 2.028.478.677,00 kn.

Vrijednosno najznačajniji prihodi ostvareni su od doprinosa i čine 77,9 % ukupnih prihoda. Odnose se na prihode od doprinosa za obvezno zdravstveno osiguranje u iznosu od 26.363.241.391,00 kn i prihode od doprinosa za zdravstveno osiguranje za slučaj ozljede na radu u iznosu od 14.610.054,00 kn.

U odnosu na prethodnu godinu, prihodi od doprinosa ostvareni su više za 3.015.018.442,00 kn, zbog veće gospodarske aktivnosti i povećanja broja zaposlenih. Prema evidenciji Porezne uprave, prosječni mjesečni uplaćeni prihodi od doprinosa u 2022. iznosili su 2.198.154.287,00 kn, što je 12,9 % više nego u prethodnoj godini, kada je prosječna mjesečna uplata iznosila 1.946.902.750,00 kn. Prema evidencijama HZZO-a, u 2022. bilo je prosječno 4 148 849 osiguranika, što je 758 više u odnosu na prethodnu godinu. Broj aktivnih osiguranika u 2022. veći je za 63 212 u odnosu na prethodnu 2021.

Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna ostvarene su u iznosu od 4.793.875.535,00 kn. Odnose se na pomoći iz državnog proračuna u iznosu od 4.790.000.000,00 kn, pomoći temeljem prijenosa EU sredstava u iznosu od 2.305.340,00 kn i na pomoći od institucija i tijela EU u iznosu od 1.570.195,00 kn.

Pomoći iz državnog proračuna planiraju se i izvršavaju s pozicija Ministarstva zdravstva u okviru aktivnosti Transfer proračunskih sredstava HZZO-u, na temelju odredaba članaka 72. i 82. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju i članka 14.a Zakona o dobrovoljnom zdravstvenom osiguranju. Pomoći iz državnog proračuna planirane su i ostvarene u iznosu od 4.790.000.000,00 kn, od čega je prihodima u iznosu od 4.238.000.000,00 kn financirano obvezno zdravstveno osiguranje, a prihodima u iznosu od 552.000.000,00 kn dopunsko zdravstveno osiguranje. Od ukupno ostvarenih prihoda od pomoći iz državnog proračuna za financiranje obveznog zdravstvenog osiguranja u iznosu od 4.238.000.000,00 kn, na redovna financijska sredstva odnosi se 3.310.666.667,00 kn, a na izvanredna financijska sredstva 927.333.333,00 kn. Izvanredna financijska sredstva doznačena su HZZO-u za podmirenje dijela dospjelih obveza HZZO-a prema ljekarnama za lijekove na recept, na temelju Odluke Ministarstva zdravstva o utvrđivanju kriterija za raspored izvanrednih sredstava doznačenih HZZO-u iz državnog proračuna (od 6. lipnja 2022.) te Izmjena i dopuna Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2022. i projekcije za 2023. i 2024. godinu (Narodne novine 62/22). Početkom lipnja 2022. HZZO je u skladu s navedenom Odlukom Ministarstva zdravstva podmirio dio dospjelih obveza prema ljekarnama u iznosu od 960.153.111,00 kn, od čega iz prihoda od pomoći iz proračuna (izvanredna financijska sredstva) u iznosu od 927.333.333,00 kn. HZZO svake godine izračunava iznos sredstava koja mu se na temelju odredaba Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju i Zakona o dobrovoljnom zdravstvenom osiguranju trebaju doznačiti iz državnog proračuna. Prema izračunu HZZO-a, obveze državnog proračuna u 2022. prema odredbama Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju i Zakona o dobrovoljnom zdravstvenom osiguranju iznose 5.557.704.699,00 kn, a za redovan transfer mu je doznačeno 3.862.666.667,00 kn, što je u odnosu na izračun HZZO-a 1.695.038.032,00 kn manje.

U odnosu na izračun HZZO-a, manje su ostvorena sredstva za financiranje zdravstvene zaštite osiguranika koji ostvaruju prava na temelju članka 82. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju u iznosu od 1.716.498.624,00 kn i prihodi od posebnog poreza na duhanske prerađevine u iznosu od 56.640.346,00 kn na temelju članka 72. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju. Više su ostvorena sredstva za financiranje dopunskog zdravstvenog osiguranja u iznosu od 78.100.938,00 kn za osobe kojima se polica plaća na teret državnog proračuna, u skladu s odredbom članka 14.a Zakona o dobrovoljnom zdravstvenom osiguranju.

Vrijednosno značajniji prihodi od imovine ostvoreni su od zateznih kamata u iznosu od 6.195.560,00 kn, od pozitivnih tečajnih razlika u iznosu od 1.568.682,00 kn te od zakupa i iznajmljivanja imovine u iznosu od 459.262,00 kn. U odnosu na prethodnu godinu, navedeni prihodi manji su za 1.090.810,00 kn ili 11,7 %, najvećim dijelom zbog manjih prihoda od zateznih kamata u iznosu od 702.240,00 kn.

Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada ostvoreni su u iznosu od 2.691.547.600,00 kn, što je 104.365.456,00 kn ili 4,0 % više u odnosu na prethodnu godinu. Odnose se na prihode od premije dopunskog zdravstvenog osiguranja u iznosu od 823.585.286,00 kn, prihode od participacije u iznosu od 635.860.029,00 kn (od dopunskog zdravstvenog osiguranja, od drugih osiguravajućih društva i naplaćene participacije od osiguranika koji nemaju dopunsko zdravstveno osiguranje), ostale nespomenute prihode po posebnim propisima u iznosu od 621.653.362,00 kn, prihode od inozemnih osiguravatelja za liječenje inozemnih osiguranika u iznosu od 552.940.408,00 kn te prihode obveznog osiguranja od automobilske odgovornosti u iznosu od 57.508.515,00 kn koje uplaćuju društva za osiguranje u visini od 4,0 % na naplaćenu funkcionalnu premiju od automobilske odgovornosti. U okviru ostalih nespomenutih prihoda po posebnim propisima ostvarenih u iznosu od 621.653.362,00 kn vrijednosno najznačajniji u iznosu od 604.783.301,00 kn odnose se na prihode od rabata za lijekove i naknade za stavljanje lijekova na listu HZZO-a, kao i na prihode ostvarene zbog ispunjavanja ugovornih obveza za naknadu troška na temelju ugovora za lijekove s lista lijekova HZZO-a, koji se ostvaruju od nositelja odobrenja ili njegovog ovlaštenog predstavnika za stavljanje lijeka u promet u Republici Hrvatskoj, u skladu s Pravilnikom o mjerilima za stavljanje lijekova na listu lijekova HZZO-a kao i načinu utvrđivanja cijena lijekova koje će plaćati HZZO te načinu izvještavanja o njima (Narodne novine 33/19, 72/23 i 87/23).

Tijekom 2022. zaključene su ukupno 2 307 453 police za dopunsko osiguranje, od čega 612 571 osiguranik ispunjava uvjete prema odredbama Zakona o dobrovoljnom zdravstvenom osiguranju da im se polica plaća na teret državnog proračuna, dok 1 694 882 osiguranika sami plaćaju policu dopunskog zdravstvenog osiguranja. Koncem 2022. broj osiguranika koji ostvaruju pravo na financiranje police iz državnog proračuna je povećan (zbog povećanja imovinskog cenzusa za oslobođenje od plaćanja dopunskog zdravstvenog osiguranja), a smanjen je broj osiguranika koji sami plaćaju policu dopunskog zdravstvenog osiguranja.

Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga ostvoreni su u iznosu od 2.195.421,00 kn, što je 335.066,00 kn ili 18,0 % više u odnosu na prethodnu godinu. Vrijednosno najznačajniji prihodi od osiguravatelja dopunskog zdravstvenog osiguranja u iznosu od 2.152.410,00 kn odnose se na naknadu za korištenje informacijskog sustava za naplatu prihoda obveznog zdravstvenog osiguranja.

Prihodi od prodaje nefinancijske imovine ostvareni su u iznosu od 3.664.425,00 kn i u odnosu na prethodnu godinu veći su za 2.178.722,00 kn ili 146,6 %. Vrijednosno značajniji prihodi ostvareni su od prodaje nekretnine u Zagrebu u iznosu od 1.514.394,00 kn te uplate kupaca stanova prodanih na obročnu otplatu (stanove je na ime tražbine u stečajnom postupku 2006. preuzeo HZZO) u iznosu od 239.937,00 kn.

Prema podacima iz Izvještaja o приходима i rashodima, primicima i izdacima za 2022., ukupni rashodi i izdaci ostvareni su u iznosu od 33.302.966.733,00 kn, što je 2.264.422.389,00 kn ili 7,3 % više u odnosu na prethodnu godinu.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima i izdacima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi i izdaci

u kn

Redni broj	Rashodi i izdaci	Ostvareno za 2021.	Ostvareno za 2022.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	292.193.955,00	311.638.121,00	106,7
2.	Materijalni rashodi	80.880.763,00	92.181.173,00	114,0
3.	Financijski rashodi	21.763.371,00	25.369.338,00	116,6
4.	Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna	125.924.037,00	107.884.848,00	85,7
5.	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	30.476.645.804,00	32.487.346.345,00	106,6
6.	Ostali rashodi	4.512.894,00	3.342.614,00	74,1
7.	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	24.024.087,00	20.592.688,00	85,7
8.	Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova	12.599.433,00	254.611.606,00	2 020,8
	Ukupni rashodi i izdaci	31.038.544.344,00	33.302.966.733,00	107,3
	Ukupni prihodi (veza Tablica broj 1)	32.786.242.111,00	33.877.681.662,00	103,3
	Višak prihoda	1.747.697.767,00	574.714.929,00	32,9

U okviru ukupnih rashoda i izdataka iskazani su rashodi i izdaci obveznog i dopunskog zdravstvenog osiguranja. Na rashode i izdatke obveznog zdravstvenog osiguranja odnosi se 31.928.858.296,00 kn ili 95,9 %, a na rashode dopunskog zdravstvenog osiguranja 1.374.108.437,00 kn ili 4,1 % ukupnih rashoda i izdataka. Vrijednosno značajniji rashodi i izdaci odnose se na naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade u iznosu od 32.487.346.345,00 kn koji čine 97,5 % ukupnih rashoda i izdataka. Vrijednosno značajnije povećanje odnosi se na rashode za naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade u iznosu od 2.010.700.541,00 kn ili 6,6 %, najvećim dijelom zbog troškova vezanih za samoizolaciju i bolovanja, troškova testiranja, cijepljenja te nabave cjepiva u vezi s bolesti COVID-19.

Rashodi za zaposlene ostvareni su u iznosu od 311.638.121,00 kn. Više su ostvareni za 19.444.166,00 kn ili 6,7 % u odnosu na 2021., zbog povećanja osnovice za obračun plaće, povećanja broja zaposlenika u 2022. te zbog isplate razlike plaće za 2016. prema pravomoćnim sudskim presudama. Odnose se na brutoplaće u iznosu od 258.370.990,00 kn, doprinose na plaće u iznosu od 40.692.710,00 kn i ostale rashode za zaposlene (regres za godišnji odmor i godišnja nagrada za božićne blagdane, jubilarne nagrade, darovi djeci, naknade za bolest, invalidnost i smrtni slučaj, otpremnine te ostale navedene rashode) u iznosu od 12.574.421,00 kn. Rashodi za zaposlene obračunani su prema propisima za javne službenike i namještenike.

Financirani su sredstvima iz doprinosa za obvezno zdravstveno osiguranje u iznosu od 271.321.964,00 kn ili 87,1 % i iz prihoda od premija dopunskog zdravstvenog osiguranja u iznosu od 40.316.157,00 kn ili 12,9 %.

Materijalni rashodi ostvareni su u iznosu od 92.181.173,00 kn, što je 11.300.410,00 kn ili 14,0 % više u odnosu na prethodnu godinu. Odnose se na rashode za usluge u iznosu od 58.792.788,00 kn, materijal i energiju u iznosu od 17.426.161,00 kn, naknade troškova zaposlenima u iznosu od 10.212.629,00 kn te ostale nespomenute rashode poslovanja u iznosu od 5.749.595,00 kn. Vrijednosno najznačajnije povećanje materijalnih rashoda odnosi se na rashode za materijal i energiju koji su veći za 4.720.329,00 kn ili 37,2 % u odnosu na prethodnu godinu, zbog većih troškova električne energije i tekućeg održavanja. U okviru rashoda za usluge najznačajnije se povećanje odnosi na rashode za zakupnine i najamnine koji su veći za 2.817.978,00 kn ili 28,2 % (zbog najma Microsoft licenci) te rashode za usluge telefona i pošte koji su veći za 2.167.180,00 kn ili 14,5 %.

U okviru rashoda za usluge, vrijednosno značajniji rashodi ostvareni su za usluge telefona, pošte i prijevoza u iznosu od 17.087.635,00 kn, zakupnine i najamnine u iznosu od 12.824.597,00 kn, usluge tekućeg i investicijskog održavanja u iznosu od 10.098.083,00 kn te računalne usluge u iznosu od 5.259.209,00 kn.

U okviru rashoda za usluge telefona, pošte i prijevoza vrijednosno značajniji rashodi u iznosu od 15.979.189,00 kn odnose se na rashode za poštarinu (pisma i tiskanice).

Vrijednosno značajniji rashodi za zakupnine i najamnine odnose se na rashode za zakup poslovnih prostora, skladišta i arhiva u iznosu od 6.466.996,00 kn i zakup licenci u iznosu od 5.964.483,00 kn. Vrijednosno značajniji rashodi za usluge tekućeg i investicijskog održavanja odnose se na usluge tekućeg i investicijskog održavanja računala i računalne opreme u iznosu od 9.251.567,00 kn. U okviru rashoda za računalne usluge, vrijednosno su značajniji rashodi za usluge razvoja softvera u iznosu od 3.277.864,00 kn.

Rashodi za intelektualne i osobne usluge ostvareni su u iznosu od 2.433.862,00 kn. Vrijednosno značajniji rashodi odnose se na rashode za ugovore o djelu u iznosu od 1.162.896,00 kn, usluge agencija, studentskog servisa (prijepisi, prijevodi i drugo) u iznosu od 563.531,00 kn, ostale intelektualne usluge u iznosu od 430.968,00 kn. U okviru rashoda za ugovore o djelu, vrijednosno najznačajniji rashodi odnose se na ugovore o djelu za usluge kontrolora (zdravstvenih radnika) u iznosu od 1.043.767,00 kn. Prema zaključenim ugovorima o djelu, izvršitelji obavljaju poslove medicinskog vještačenja prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja i sudjeluju u postupcima priznavanja prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja osiguranim osobama HZZO-a, u skladu s odredbama Pravilnika o ovlastima, obvezama i načinu rada liječničkih povjerenstava Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje (Narodne novine 8/15, 17/15, 41/15, 104/17, 34/18 i 63/22).

Vrijednosno značajnije naknade troškova zaposlenima odnose se na naknade za prijevoz, za rad na terenu i odvojeni život u iznosu od 9.139.094,00 kn. U odnosu na prethodnu godinu veći su za 1.760.897,00 kn ili 20,8 %, najvećim dijelom zbog više isplaćenih naknada za prijevoz (od svibnja 2022. veća je naknada za prijevoz za korištenje privatnog automobila za dolazak na posao). Vrijednosno značajniji ostali nespomenuti rashodi poslovanja odnose se na rashode za troškove sudskih postupaka u iznosu od 2.870.271,00 kn te na pristojbe i naknade u iznosu od 1.271.582,00 kn.

Financijski rashodi ostvareni su u iznosu od 25.369.338,00 kn.

Vrijednosno značajniji financijski rashodi odnose se na bankarske usluge i usluge platnog prometa u iznosu od 19.141.577,00 kn te negativne tečajne razlike i razlike zbog primjene valutne klauzule u iznosu od 4.738.373,00 kn (najvećim dijelom u vezi s obračunom troškova zdravstvene zaštite stranih državljana u Republici Hrvatskoj na temelju međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju). U odnosu na prethodnu godinu, financijski rashodi ostvareni su 3.605.967,00 kn ili 16,6 % više, najvećim dijelom zbog većih rashoda za usluge platnog prometa.

Rashodi za pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna iskazani su u iznosu od 107.884.848,00 kn. Odnose se na rashode obveznog zdravstvenog osiguranja ostvarene za isplatu posebne nagrade zdravstvenim radnicima u iznosu od 10,0 %, koji obavljaju poslove pružanja zdravstvene skrbi pacijentima oboljelim od bolesti COVID-19. Navedeni rashodi isplaćeni su zdravstvenim radnicima u okviru bolničke zdravstvene zaštite u iznosu od 60.556.362,00 kn, u primarnoj zdravstvenoj zaštiti u iznosu od 36.087.489,00 kn i u izvanbolničkoj specijalističko-konzilijarnoj zdravstvenoj zaštiti u iznosu od 11.240.997,00 kn.

Rashodi za naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade ostvareni su u iznosu od 32.487.346.345,00 kn. Vrijednosno značajniji odnose se na naknade za zdravstvenu zaštitu iz obveznog zdravstvenog osiguranja i zdravstvenu zaštitu na radu u iznosu od 27.920.289.003,00 kn, novčane naknade osiguranicima (naknade za bolest i invalidnost, roditeljske naknade – obvezni roditeljski dopust, naknade privremene nesposobnosti za rad zbog priznate ozljede na radu i profesionalne bolesti i druge naknade) u iznosu od 3.265.058.557,00 kn te naknade za zdravstvenu zaštitu iz dopunskog zdravstvenog osiguranja u iznosu od 1.301.778.366,00 kn. U odnosu na prethodnu godinu, rashodi za naknade građanima i kućanstvima ostvareni su u iznosu od 2.010.700.541,00 kn ili 6,6 % više, najvećim dijelom zbog većih troškova za samoizolaciju i bolovanja, troškova testiranja, nabave cjepiva i cijepljenja protiv bolesti COVID-19.

Vrijednosno značajniji rashodi za naknade za zdravstvenu zaštitu iz obveznog zdravstvenog osiguranja i zdravstvenu zaštitu na radu odnose se na rashode za bolničku zdravstvenu zaštitu u iznosu od 11.326.048.979,00 kn, primarnu zdravstvenu zaštitu u iznosu od 4.629.388.603,00 kn, lijekove na recepte u iznosu od 4.618.341.260,00 kn, posebno skupe lijekove u iznosu od 2.822.625.059,00 kn, izvanbolničku specijalističko-konzilijarnu zdravstvenu zaštitu u iznosu od 1.324.278.669,00 kn, ortopedske uređaje i pomagala u iznosu od 946.100.506,00 kn te zdravstvenu zaštitu inozemnih osiguranika u iznosu od 634.356.718,00 kn. U odnosu na prethodnu godinu vrijednosno značajnije povećani su rashodi za posebno skupe lijekove u iznosu od 322.839.167,00 kn ili 12,9 % i za zdravstvenu zaštitu inozemnih osiguranika u iznosu od 64.821.830,00 kn ili 11,4 %. Smanjeni su rashodi za specijalističko-konzilijarnu zdravstvenu zaštitu, koji su 105.564.040,00 kn ili 7,3 % manji u odnosu na prethodnu godinu.

U okviru rashoda za naknade za provedbu aktivnosti Bolnička zdravstvena zaštita, vrijednosno značajniji su rashodi ostvareni u vezi s bolničkim limitima, odnosno u vezi s maksimalnim iznosom sredstava za provođenje bolničke i specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite utvrđene ugovorima i dodacima ugovora u iznosu od 10.940.685.548,00 kn te rashodi ostvareni u vezi s izvršenim zdravstvenim uslugama na temelju ugovora zaključenih sa zdravstvenim ustanovama za eksplantacije, transplantacije, intervencijsku kardiologiju i neurologiju, medicinsku oplodnju, umjetne pužnice i troškove posebnih materijala u ukupnom iznosu od 379.296.379,00 kn. U 2022. zaključeni su ugovori sa 63 bolničke zdravstvene ustanove. U skladu s Mrežom javne zdravstvene službe (Narodne novine 101/12, 31/13, 113/15 i 20/18) ugovorene su 12 772 postelje za liječenje akutnih bolesti, 6 419 postelja za liječenje kroničnih bolesti i 3 890 postelja/stolaca dnevne bolnice.

Vrijednosno značajniji rashodi za primarnu zdravstvenu zaštitu odnose se na rashode za ugovorne liječnike primarne zdravstvene zaštite u iznosu od 3.453.798.185,00 kn, hitnu medicinsku pomoć i sanitetski prijevoz u iznosu od 985.012.245,00 kn te zdravstvenu njegu u kući u iznosu od 190.578.173,00 kn. Primarna zdravstvena zaštita ugovara se za ukupno 16 djelatnosti. Za svaku djelatnost utvrđuje se godišnja vrijednost standardnog tima prema propisanim standardima vezanim uz kadrovsku strukturu tima, tehničke i prostorne standarde te ostale standarde utvrđene za obavljanje zdravstvene djelatnosti. U četiri osnovne djelatnosti primarne zdravstvene zaštite (opća obiteljska medicina, zdravstvena zaštita predškolske djece, zdravstvena zaštita žena i dentalna zdravstvena zaštita (polivalentna)) utvrđuje se hladni pogon i glavarina kao fiksni prihod ordinacije te dodatni prihod prema mogućem izvršenju dijagnostičko-terapijskih postupaka (DTP), uz vrednovanje ispunjenih kriterija učinkovitosti i kvalitete te ugovorenih dodatnih mogućnosti. U 2022. ugovoreno je, između ostalog, 2 327 timova opće/obiteljske medicine, 282 tima zdravstvene zaštite predškolske djece, 277 timova zdravstvene zaštite žena i 2 060 timova dentalne zdravstvene zaštite (polivalentne).

Rashodi za lijekove u iznosu od 7.440.966.319,00 kn odnose se na rashode za lijekove na recepte u iznosu od 4.618.341.260,00 kn te rashode za posebno skupe lijekove u iznosu od 2.822.625.059,00 kn. Rashodi za lijekove ostvareni su u iznosu od 622.017.403,00 kn ili 9,1 % više u odnosu na 2021. (kada su ostvareni u iznosu od 6.818.948.916,00 kn). Strukturu ukupnih rashoda za lijekove na recept osim vrijednosti lijeka čini i iznos koji se odnosi na troškove ljekarničkih usluga za izdavanje lijeka u iznosu od 526.524.673,00 kn te na rashode za sanitetski materijal u iznosu od 10.377.159,00 kn, u skladu sa zaključenim ugovorima s ljekarnama o provođenju ljekarničke djelatnosti na primarnoj razini zdravstvene zaštite. Prema navedenim ugovorima, provođenje ljekarničke djelatnosti podrazumijeva opskrbu osiguranih osoba lijekovima utvrđenim Odlukom o utvrđivanju Osnovne liste lijekova Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje (u daljnjem tekstu: Osnovna lista lijekova) i Odlukom o utvrđivanju Dopunske liste lijekova Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje (u daljnjem tekstu: Dopunska lista lijekova) i zavojskim materijalom propisanim na recept, kao i ortopedskim i drugim pomagalicama utvrđenim Pravilnikom o ortopedskim i drugim pomagalicama (Narodne novine 2/19, 40/20, 81/20 i 156/22). Prema evidenciji HZZO-a u 2022. izdano je 68 739 777 recepata ili 3,2 % više nego u prethodnoj godini, što je prosječno 16,6 recepata godišnje po osiguranoj osobi.

Agencija za lijekove i medicinske proizvode u skladu s odredbama Zakona o lijekovima (Narodne novine 76/13, 90/14 i 100/18) i Pravilnika o mjerilima za određivanje najviše dozvoljene cijene lijeka na veliko i iznimno više od najviše dozvoljene cijene lijeka na veliko i godišnjeg izračuna cijene lijeka (Narodne novine 33/19 i 72/23) utvrđuje cijenu po kojoj lijek smije biti u prometu u Republici Hrvatskoj te provodi postupak godišnjeg izračuna cijena lijekova. HZZO provodi postupke vezane za listu lijekova u skladu s važećim zakonima i odredbama Pravilnika o mjerilima za stavljanje lijekova na listu lijekova Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje kao i načinu utvrđivanja cijena lijekova koje će plaćati Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje te načinu izvještavanja o njima (Narodne novine 33/19, 72/23 i 87/23), koji donosi ministar zdravstva, a kojim su utvrđena mjerila i postupci stavljanja lijekova na Osnovnu listu lijekova i Dopunsku listu lijekova te provođenje postupaka utvrđivanja cijena lijekova. Osigurane osobe HZZO-a ostvaruju svoje pravo na lijekove s Osnovne liste lijekova u cijelosti na teret obveznog zdravstvenog osiguranja, dok su na Dopunskoj listi lijekova oni lijekovi za koje je utvrđen iznos koji plaća HZZO i iznos kojim osigurana osoba sudjeluje u cijeni lijeka, a koji predstavlja razliku između utvrđene cijene originalnog pakiranja i utvrđene cijene koju plaća HZZO. U skladu s odredbom članka 43. navedenog Pravilnika, liste lijekova objavljene su na mrežnim stranicama HZZO-a.

Za određeni broj lijekova koji su uvršteni na Osnovnu odnosno Dopunsku listu lijekova HZZO-a, a obavezno za sve lijekove koji se nalaze na Popisu posebno skupih lijekova, zaključeni su financijski ugovori s nositeljima odobrenja za stavljanje lijeka u promet i/ili njihovim ovlaštenim predstavnicima, kojima se uređuje cijena lijeka koju će plaćati HZZO te odnos financiranja troškova za primijenjeni lijek između nositelja odobrenja za stavljanje lijeka u promet i HZZO-a. Na važećim listama lijekova HZZO-a mogu se nalaziti lijekovi koji imaju važeće odobrenje za stavljanje lijeka u promet u Republici Hrvatskoj i kojima je, u skladu s odredbama Zakonu o lijekovima, Hrvatska agencija za lijekove i medicinske proizvode prethodno utvrdila najvišu dozvoljenu cijenu lijeka. Pravilnikom o mjerilima za stavljanje lijekova na listu lijekova HZZO-a kao i načinu utvrđivanja cijena lijekova koje će plaćati HZZO te načinu izvještavanja o njima, koji donosi nadležni ministar, utvrđena su pravila na temelju kojih HZZO provodi postupke stavljanja lijekova na listu, određivanja cijena lijekova, kao i mogućnost HZZO-a da zaključuje financijske ugovore o odnosu financiranja lijekova s nositeljima odobrenja za stavljanje lijeka u promet i/ili njihovim ovlaštenim predstavnicima. Navedenim ugovorima, utvrđuje se odnos financiranja troška lijeka između nositelja odobrenja i HZZO-a, uz različite modalitete utvrđivanja ugovornih obveza.

Rashodi za novčane naknade osiguranicima ostvareni su u iznosu od 3.265.058.557,00 kn. Odnose se na naknade zbog bolesti i invalidnosti u iznosu od 1.633.071.148,00 kn, roditeljske naknade – obvezni roditeljski dopust u iznosu od 1.232.370.026,00 kn, naknade zbog privremene nesposobnosti za rad zbog priznate ozljede na radu i profesionalne bolesti u iznosu od 187.233.600,00 kn te druge naknade (specijalizacije, pripravnici, rad pod nadzorom doktora medicine bez specijalizacije, naknade plaća za vrijeme privremene nesposobnosti za rad kao posljedica sudjelovanja u Domovinskom ratu i druge naknade) u iznosu od 212.383.783,00 kn.

Rashodi za naknade za zdravstvenu zaštitu iz dopunskog zdravstvenog osiguranja ostvareni su u iznosu od 1.301.778.366,00 kn. Navedeni rashodi predstavljaju sudjelovanje u troškovima zdravstvene zaštite u skladu s odredbama članka 19. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju vezanu za javne bolnice u iznosu od 948.231.540,00 kn, privatne ordinacije, ljekarne i drugo u iznosu od 245.933.807,00 kn, domove zdravlja i zavode za javno zdravstvo u iznosu od 91.787.619,00 kn te lječilišta, psihijatrijske bolnice i druge zdravstvene ustanove u iznosu od 15.825.400,00 kn.

U okviru ostalih rashoda koji su ostvareni u iznosu od 3.342.614,00 kn vrijednosno najznačajniji rashodi odnose se na naknade šteta pravnim i fizičkim osobama prema zahtjevima radnika oboljelih od bolesti uzrokovanih azbestom u iznosu od 3.242.850,00 kn.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine ostvareni su u iznosu od 20.592.688,00 kn, što je manje za 3.431.399,00 kn ili 14,3 % u odnosu na prethodnu godinu, zbog manjih rashoda za dodatna ulaganja na građevinskim objektima. Vrijednosno značajniji rashodi odnose se na nabavu opreme u iznosu od 11.503.358,00 kn i na dodatna ulaganja na građevinskim objektima u iznosu od 5.245.228,00 kn. Vrijednosno značajniji rashodi za nabavu opreme odnose se na nabavu uredske opreme i namještaja u iznosu od 9.985.568,00 kn (osobna računala i monitori, prijenosna računala, mrežni uređaji, uredski namještaj i oprema).

Izdaci su ostvareni u iznosu od 254.611.606,00 kn, što je 242.012.173,00 kn više u odnosu na prethodnu godinu, kada su iznosili 12.599.433,00 kn.

Odnose se na povrat beskamalnog zajma koji je HZZO ostvario od Ministarstva financija u 2020. u iznosu od 1.463.309.896,00 kn, u skladu s odredbama članka 24.a Zakona o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2020. godinu (Narodne novine 117/19, 32/20, 42/20, 58/20 i 124/20) i Naputka o načinu isplate beskamalnog zajma jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje i Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje (Narodne novine 46/20, 5/21 i 73/21). Odredbama navedenog članka Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2020. godinu (Narodne novine 42/20) propisano je da će Republika Hrvatska osigurati sredstva za isplatu beskamalnog zajma za premošćivanje situacije nastale zbog različite dinamike priljeva sredstava i dospijeca obveza, ako se povratom, oslobođenjem od plaćanja odnosno odgodom plaćanja i/ili obročnom otplatom poreza na dohodak, prireza porezu na dohodak i doprinosa sukladno posebnom propisu kojim se uređuje opći porezni postupak smanje prihodi jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave odnosno Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje i Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje. Prema odredbama članka 31., stavka 3. Zakona o izvršavanju državnog proračuna za 2022. godinu (Narodne novine 62/22 i 131/22), povrat preostalog dijela beskamalnog zajma isplaćenog na temelju oslobođenja od plaćanja doprinosa, u skladu s Naputkom o načinu isplate beskamalnog zajma jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje i Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje, HZZO vraća do konca 2023. Odredbama članka 34., stavka 1. Zakona o izvršavanju državnog proračuna za 2024. godinu (Narodne novine 149/23) propisano je da povrat preostalog dijela beskamalnog zajma HZZO mora izvršiti najkasnije do konca 2027.

Višak prihoda i primitaka za 2022. iznosi 574.714.929,00 kn, od čega se na višak prihoda obveznog zdravstvenog osiguranja odnosi 568.125.969,00 kn, a dopunskog zdravstvenog osiguranja 6.588.960,00 kn. Preneseni višak prihoda i primitaka iz prijašnjeg razdoblja iznosi 2.370.758.812,00 kn (ostvareni višak prihoda za 2021. iznosi 1.747.697.767,00 kn, preneseni višak prihoda iz prethodnog razdoblja iznosi 608.704.279,00 kn, koji je u 2022. uvećan za 14.356.766,00 kn zbog izvršenih korekcija obračuna iz prethodnih godina za zdravstvenu zaštitu inozemnih osiguranika) te višak prihoda i primitaka raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 2.945.473.741,00 kn.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2022., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu od 9.203.095.226,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2022.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora
početkom i koncem 2022.

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja	31. prosinca	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	261.271.170,00	264.067.237,00	101,1
1.1.	Prirodna bogatstva (zemljište)	6.421.123,00	6.421.122,00	100,0
1.2.	Građevinski objekti	193.695.832,00	210.065.242,00	108,5
1.3.	Postrojenja i oprema	17.179.088,00	21.737.567,00	126,5
1.4.	Prijevozna sredstva	816.044,00	720.099,00	88,2
1.5.	Nefinancijska imovina u pripremi	32.540.146,00	17.402.735,00	53,5
1.6.	Druga nefinancijska imovina	10.618.937,00	7.720.472,00	72,7
2.	Financijska imovina	8.242.313.904,00	8.939.027.989,00	108,5
2.1.	Novčana sredstva	1.046.571.576,00	1.225.873.331,00	117,1
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo	5.193.617.171,00	5.528.328.882,00	106,4
2.3.	Vrijednosni papiri, dionice i udjeli u glavnici	43.674.810,00	43.674.810,00	100,0
2.4.	Potraživanja za prihode poslovanja	1.957.566.435,00	2.140.459.227,00	109,3
2.5.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	883.912,00	691.739,00	78,3
	Ukupno imovina	8.503.585.074,00	9.203.095.226,00	108,2
3.	Obveze	4.994.275.373,00	4.664.345.671,00	93,4
3.1.	Obveze za rashode poslovanja	3.922.724.954,00	3.851.991.923,00	98,2
3.2.	Obveze za nabavu nefinancijske imovine	6.570.708,00	1.753.783,00	26,7
3.3.	Obveze za kredite i zajmove	1.064.978.523,00	810.366.917,00	76,1
3.4.	Odgođeno plaćanje rashoda i prihod budućeg razdoblja	1.188,00	233.048,00	19 616,8
4.	Vlastiti izvori	3.509.309.701,00	4.538.749.555,00	129,3
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	8.503.585.074,00	9.203.095.226,00	108,2
	Izvanbilančni zapisi	666.882.302,00	300.601.115,00	45,1

Na koncu 2022. iskazana je vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora u iznosu od 9.203.095.226,00 kn. Imovina se odnosi na financijsku imovinu u iznosu od 8.939.027.989,00 kn i nefinancijsku imovinu u iznosu od 264.067.237,00 kn.

Vrijednost imovine koncem 2022. u odnosu na stanje početkom 2022. veća je za 699.510.152,00 kn ili 8,2 %, najvećim dijelom zbog povećanja financijske imovine koja je na koncu 2022. veća za 696.714.085,00 kn ili 8,5 %.

Prirodna bogatstva u iznosu od 6.421.122,00 kn odnose se na građevinsko zemljište u regionalnim uredima i područnim službama. Vrijednosno najznačajnije građevinsko zemljište u iznosu od 1.921.523,00 kn odnosi se na zemljište površine 2 614 m² na kojem je započeta izgradnja poslovnog objekta u Zagrebu.

Vrijednost građevinskih objekata na koncu 2022. iznosila je 210.065.242,00 kn. Odnosi se na vrijednost poslovnih objekata (122 poslovna prostora) u iznosu od 208.753.517,00 kn i stambene objekte (17 stanova) u iznosu od 1.311.725,00 kn.

Poslovni objekti odnose se na uredske objekte u iznosu od 207.264.329,00 kn, odmaralište u iznosu od 1.473.716,00 kn i pet garaža u iznosu od 15.472,00 kn. Vrijednosno značajniji uredski objekti odnose se na poslovne objekte u Regionalnom uredu Zagreb u iznosu od 27.031.394,00 kn, Područnoj službi Zadar u iznosu od 24.877.627,00 kn, Regionalnom uredu Rijeka u iznosu od 19.474.010,00 kn, Regionalnom uredu Osijek u iznosu od 17.365.264,00 kn, Područnoj službi Slavonski Brod u iznosu od 13.576.858,00 kn, Područnoj službi Pazin u iznosu od 12.892.177,00 kn, Područnoj službi Dubrovnik u iznosu od 11.684.966,00 kn i Regionalnom uredu Split u iznosu od 10.298.990,00 kn. Vrijednost građevinskih objekata na koncu 2022. iskazana je 16.369.410,00 kn ili 8,5 % više u odnosu na početak godine. Do povećanja je najvećim dijelom došlo zbog stavljanja u uporabu građevinskih objekata nakon dovršenja radova prijenosom s računa nefinancijske imovine u pripremi na imovinu u uporabi te obavljenih ulaganja u regionalnim/područnim uredima i ispostavama. Nekretnine se koriste za smještaj organizacijskih jedinica (Direkcija, četiri regionalna ureda, 16 područnih službi, 93 ispostave, dva izdvojena ureda), koje djeluju na 133 lokacije na području Republike Hrvatske.

Koncem prosinca 2022. sastavljeno je Izvješće o raspolaganju nekretninama koje se ne koriste za redovno poslovanje ili se ne mogu prilagoditi za redovno poslovanje, odnosno ekonomski nije isplativa njihova rekonstrukcija ili adaptacija. Prema navedenom Izvješću, ne koristi se 14 poslovnih prostora, od kojih je pet u postupku uređenja. Koncem 2022. HZZO je imao na raspolaganju 18 stanova, od kojih je deset dano u najam, tri stana se koriste kao poslovni prostor (arhiva, skladište), dok je pet stanova namijenjeno prodaji ili najmu. U navedenom Izvješću dan je pregled poduzetih radnji tijekom 2022. te planirane aktivnosti u vezi s raspolaganjem nekretnina u 2023.

Vrijednost postrojenja i opreme koncem 2022. iskazana je u iznosu od 21.737.567,00 kn, što je 4.558.479,00 kn ili 26,5 % više u odnosu na početak godine. Vrijednosno značajnija knjigovodstvena vrijednost postrojenja i opreme u ukupnom iznosu od 20.800.423,00 kn odnosi se na računala i računalnu opremu u iznosu od 11.639.975,00 kn, uredski namještaj u iznosu od 6.883.341,00 kn te opremu za održavanje i zaštitu u iznosu od 2.277.107,00 kn. Prema Bilješkama uz Bilancu, vrijednosno značajnije povećanje se odnosi na nabavu usluga i radova klimatizacije poslovnih prostora u iznosu od 1.369.644,00 kn.

Vrijednost nefinancijske imovine u pripremi na koncu 2022. iskazana je u iznosu od 17.402.735,00 kn, što je 15.137.411,00 kn ili 46,5 % manje u odnosu na početak godine. Smanjena je vrijednost nefinancijske imovine u pripremi zbog završenih ulaganja u građevinske objekte i prijenosa navedene imovine na imovinu u uporabi. Nefinancijska imovina u pripremi odnosi se na ulaganja u pripremi u uredske objekte u izgradnji u iznosu od 16.144.359,00 kn (četiri poslovna prostora), ulaganja u rekonstrukciju i adaptaciju građevinskih objekata u pripremi na području Republike Hrvatske u 19 gradova u iznosu od 1.233.782,00 kn te ulaganja u postrojenje i opremu u iznosu od 24.594,00 kn. Vrijednosno značajnija nefinancijska imovina u pripremi se odnosi na ulaganja u poslovni objekt (gradnja nove poslovne zgrade) na lokaciji Gradišćanska 8, Zagreb u iznosu od 15.150.381,00 kn te ulaganja u poslovni prostor u Dubrovniku (kotlovnica) u iznosu od 658.773,00 kn.

Druga nefinancijska imovina iskazana je u iznosu od 7.720.472,00 kn. Vrijednosno značajnija druga nefinancijska imovina u iznosu od 6.277.373,00 kn odnosi se na ulaganja u računalne programe. U 2022. ostvarena su ulaganja u računalne programe u iznosu od 2.758.471,00 kn.

Vrijednosno značajnija ulaganja u nabavu računalnih programa odnose se na ulaganja za nabavu isporuke i implementacije sustava za zaštitu od naprednih prijetnji te prava korištenja sustava za zaštitu od naprednih prijetnji (Advanced Threat Protection) u iznosu od 994.300,00 kn, sustava za upravljanje sigurnosnim događajima-Fortinet/FortiSIEM u iznosu od 474.754,00 kn te sustava za naprednu kontrolu pristupa mrežnim uređajima u iznosu od 400.200,00 kn.

Novčana sredstva na koncu 2022. iskazana su u iznosu od 1.225.873.331,00 kn, što je 179.301.755,00 kn ili 17,1 % više u odnosu na početak godine. Vrijednosno značajnija novčana sredstva u iznosu od 966.239.838,00 kn odnose se na sredstva od premija po policama dopunskog zdravstvenog osiguranja.

U Bilanci na dan 31. prosinca 2022. ukupna potraživanja prije ispravka vrijednosti iskazana su u iznosu od 10.767.778.446,00 kn. Odnose se na potraživanja za depozite, jamčevne pologe, potraživanja od zaposlenih te ostala potraživanja u iznosu od 5.528.343.120,00 kn, potraživanja za prihode poslovanja u iznosu od 5.238.743.587,00 kn i potraživanja od prodaje nefinancijske imovine u iznosu od 691.739,00 kn. Od ukupnih potraživanja na osnovno zdravstveno osiguranje odnosi se 9.198.811.144,00 kn, a na dopunsko zdravstveno osiguranje 1.568.967.302,00 kn.

Na koncu 2022. nakon ispravka vrijednosti u iznosu od 3.098.298.598,00 kn iskazana su ukupna potraživanja u iznosu od 7.669.479.848,00 kn. Odnose se na potraživanja za depozite, jamčevne pologe i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo u iznosu od 5.528.328.882,00 kn, potraživanja za prihode poslovanja u iznosu od 2.140.459.227,00 kn i potraživanja od prodaje nefinancijske imovine u iznosu od 691.739,00 kn. Ispravak vrijednosti potraživanja u iznosu od 3.098.298.598,00 kn najvećim se dijelom odnosi na ispravak vrijednosti potraživanja za doprinose u iznosu od 2.254.984.610,00 kn te na ispravak vrijednosti potraživanja za premiju po policama dopunskog zdravstvenog osiguranja u iznosu od 779.496.733,00 kn prema odredbama članka 37.a Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 124/14, 115/15, 87/16, 3/18, 126/19 i 108/20). Ukupna potraživanja na koncu 2022. su 517.412.330,00 kn ili 7,2 % veća u odnosu na početak 2022. kada su iskazana u iznosu od 7.152.067.518,00 kn. U odnosu na početak 2022. vrijednosno značajnije su povećana potraživanja za predujmove zdravstvenim ustanovama za provođenje bolničke i specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite za 299.893.681,00 kn ili 5,9 % (na početku 2022. iznosila su 5.054.117.213,00 kn, a na koncu 2022. su iznosila 5.354.010.894,00 kn). Na povećanje potraživanja za predujmove zdravstvenim ustanovama najvećim dijelom je utjecalo povećanje limita bolničkim zdravstvenim ustanovama, u skladu s Odlukama Upravnog vijeća HZZO-a o utvrđivanju maksimalnog iznosa sredstava za provođenje bolničke i specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite iz obveznog osiguranja iz svibnja, studenoga i prosinca 2022.

Vrijednosno značajnija potraživanja za depozite, jamčevne pologe i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo u ukupnom iznosu od 5.487.819.844,00 kn odnose se na potraživanja za predujmove od 55 bolničkih zdravstvenih ustanova za provođenje bolničke i specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite u iznosu od 5.354.010.894,00 kn, potraživanja za predujmove za specijalističko-konzilijarnu zdravstvenu zaštitu izvan bolnica u iznosu od 29.530.605,00 kn te potraživanja za predujmove za nabavu cjepiva u iznosu od 104.278.345,00 kn.

Na temelju zaključenih ugovora o provođenju bolničke i specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite sa 63 bolničke zdravstvene ustanove u 2022. dani su predujmovi u iznosu od 10.706.009.744,00 kn.

Vrijednosno značajniji predujmovi za provođenje navedene zdravstvene zaštite dani su KBC-u Zagreb u iznosu od 1.457.095.233,00 kn, KBC-u Split u iznosu od 836.748.396,00 kn, KBC-u Sestre milosrdnice u iznosu od 833.772.378,00 kn, KBC-u Rijeka u iznosu od 736.093.471,00 kn, KBC-u Osijek u iznosu od 692.794.721,00 kn, KB-u Dubrava u iznosu od 467.400.496,00 kn, KB-u Sveti Duh u iznosu od 363.685.977,00 kn, OB-u Varaždin u iznosu od 331.718.663,00 kn i KB-u Merkur u iznosu od 280.424.259,00 kn. Većina zdravstvenih ustanova nije izvršila zdravstvene usluge u ugovorenim iznosima i isplaćenim predujmovima zbog čega su se na koncu 2022. povećala potraživanja od zdravstvenih ustanova nastalih kao razlika između danog predujma isplaćenog maksimalnog iznosa sredstava za provođenje bolničke i specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite (limita) i izvršenih zdravstvenih usluga za obavljene usluge zdravstvene zaštite.

Od 63 zdravstvene ustanove s kojima su zaključeni ugovori za provođenje bolničke i specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite, na koncu 2022. osam zdravstvenih ustanova nema obveza prema HZZO-u za primljene predujmove te su opravdale primljene predujmove ispostavljenim računima o obavljenim zdravstvenim uslugama.

Zdravstvenim ustanovama koje su u 2022. ostvarile vrijednost zdravstvenih usluga iznad ugovorenog limita, HZZO je priznao ispostavljene račune na ime danih predujmova koje je HZZO u prethodnim godinama doznačio zdravstvenim ustanovama i za dio navedenog iznosa su umanjena navedena potraživanja. Za dio vrijednosti zdravstvenih usluga iznad ugovorenog limita u prosincu 2022. doznačena su dodatna sredstva za 18 bolničkih zdravstvenih ustanova u ukupnom iznosu od 67.732.446,00 kn, u skladu s Odlukom Upravnog vijeća HZZO-a o utvrđivanju dodatnih sredstava bolničkim zdravstvenim ustanovama kao razlika sredstava između ugovorenog iznosa sredstava i ispostavljenih računa.

Od ukupnih potraživanja za predujmove od 55 zdravstvenih ustanova u ukupnom iznosu od 5.354.010.894,00 kn, vrijednosno značajnija potraživanja odnose se na potraživanja od KBC-a Zagreb u iznosu od 638.788.484,00 kn, KB-a Dubrava u iznosu od 515.732.002,00 kn, KBC-a Sestre milosrdnice u iznosu od 507.675.762,00 kn, OB-a Vukovar u iznosu od 335.988.366,00 kn, KBC-a Split u iznosu od 329.592.689,00 kn, KBC-a Osijek u iznosu od 303.819.077,00 kn, OB-a Varaždin u iznosu od 267.726.787,00 kn i OB-a Dubrovnik u iznosu od 250.311.111,00 kn. Na koncu 2022. od 17 zdravstvenih ustanova potraživanja su manja, a od 38 ustanova potraživanja su se povećala u odnosu na početak 2022.

Potraživanja za predujmove od zdravstvenih ustanova za bolničku i specijalističko-konzilijarnu zdravstvenu zaštitu imaju značajni trend povećanja. Na koncu 2018. navedena potraživanja iznosila su 234.120.277,00 kn, na koncu 2019. iznosila su 747.373.144,00 kn, na koncu 2020. iznosila su 2.677.776.196,00 kn, na koncu 2021. iznosila su 5.054.117.213,00 kn, a na koncu 2022. iznose 5.354.010.894,00 kn.

Potraživanja za prihode poslovanja prije ispravka vrijednosti iskazana su u iznosu od 5.238.743.587,00 kn. Ispravak vrijednosti potraživanja za prihode poslovanja iskazan je u iznosu od 3.098.284.360,00 kn te je knjigovodstvena vrijednost potraživanja za prihode poslovanja iskazana u iznosu od 2.140.459.227,00 kn. U odnosu na početak 2022., na koncu 2022. povećana su potraživanja za prihode poslovanja za 182.892.792,00 kn ili 9,3 %. Vrijednosno najznačajnije su povećana potraživanja za rabat na lijekove na recept u iznosu od 132.946.808,00 kn ili 250,8 % (na početku godine iznosila su 53.006.980,00 kn, a na koncu 2022. iskazana su u iznosu od 185.953.788,00 kn).

Ispravak vrijednosti potraživanja odnosi se na ispravak vrijednosti potraživanja za doprinose za zdravstveno osiguranje u iznosu od 2.254.984.610,00 kn, ispravak vrijednosti potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade u okviru kojih se nalaze i ispravci vrijednosti potraživanja po policama za dopunsko zdravstveno osiguranje u ukupnom iznosu od 838.583.086,00 kn i ispravak vrijednosti potraživanja za prihode od imovine u iznosu od 4.716.664,00 kn. Ispravak vrijednosti potraživanja za doprinose za zdravstveno osiguranje evidentiran je na temelju izvještaja Porezne uprave o stanju sporno naplativih dugovanja poreznih obveznika na 31. prosinca 2022. Nakon ispravka vrijednosti, vrijednosno značajnija potraživanja za prihode poslovanja odnose se na potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade u iznosu od 1.595.169.382,00 kn, doprinose za zdravstveno osiguranje u iznosu od 536.703.354,00 kn te potraživanja za prihode od imovine u iznosu od 6.492.889,00 kn. Vrijednosno značajnija potraživanja za administrativne, upravne pristojbe odnose se na potraživanja za premije po policama dopunskog zdravstvenog osiguranja u iznosu od 773.024.191,00 kn, potraživanja od inozemstva po obračunu u iznosu od 542.843.822,00 kn i potraživanja za financijski rabat od dobavljača lijekova u iznosu od 185.953.788,00 kn.

Potraživanja za prihode od imovine odnose se na potraživanja za obračunane zatezne kamate u iznosu od 6.462.495,00 kn te potraživanja za prihode od najma stanova i zakupa poslovnog prostora u iznosu od 30.394,00 kn. Potraživanja za zatezne kamate odnose se na potraživanja za premije po policama dopunskog zdravstvenog osiguranja u iznosu od 5.027.456,00 kn i kamate za prihode od imovine osnovnog zdravstvenog osiguranja u iznosu od 1.435.039,00 kn.

Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine u iznosu od 691.739,00 kn odnose se na potraživanja od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo, a koji su prodani na obročnu otplatu. U okviru navedenih potraživanja iskazana su potraživanja od Ministarstva financija u iznosu od 307.305,00 kn, za sredstva koja su uplatili kupci stanova na obročnu otplatu. Potraživanja za navedene stanove je na ime tražbine u stečajnom postupku društva Diokom d.d. Split-u stečaju, 2006. preuzeo HZZO na temelju Odluke Trgovačkog suda u Splitu. Potraživanja se odnose na uplate koje su kupci stanova obavili na račun državnog proračuna nakon 1. siječnja 2015., a od kojeg dana HZZO posluje samostalno kao izvanproračunski korisnik izvan sustava Državne riznice.

Od ukupno iskazanih potraživanja na koncu 2022. na dospeljela se odnosi 4.478.518.509,00 kn, a na nedospeljela 6.289.259.937,00 kn. Vrijednosno značajnija dospeljela potraživanja odnose se na potraživanja za doprinose za obvezno zdravstveno osiguranje u iznosu od 2.791.687.963,00 kn te potraživanja za premije po policama dopunskog zdravstvenog osiguranja u iznosu od 1.567.693.205,00 kn. Vrijednosno značajnija nedospeljela potraživanja odnose se na potraživanja za predujmove od 55 zdravstvenih ustanova u iznosu od 5.354.010.894,00 kn, potraživanja od inozemstva po obračunu u iznosu od 574.917.582,00 kn i potraživanja za financijski rabat na lijekove u iznosu od 180.503.313,00 kn. Do konca rujna 2023. naplaćena su dospeljela potraživanja u iznosu od 45.771.804,00 kn, od čega se na dopunsko zdravstveno osiguranje odnosi 34.429.955,00 kn, a na osnovno zdravstveno osiguranje 11.341.849,00 kn bez podataka o naplaćenim potraživanjima za doprinose čiju evidenciju zaduženja, naplate, stanje duga i kontrolu naplate obavlja Porezna uprava.

Vrijednosni papiri, dionice i udjeli u glavnici u iznosu od 43.674.810,00 kn odnose se na udjele u pet trgovačkih društava (Imunološki zavod u iznosu od 38.117.800,00 kn, Uljanik u stečaju d.d. u iznosu od 3.904.710,00 kn, Adriadiesel d.d. u iznosu od 813.900,00 kn, Agroduhan d.o.o. u iznosu od 803.700,00 kn i Đuro Đaković aparati d.d. u iznosu od 34.700,00 kn).

Obveze na koncu 2022. iskazane su u iznosu od 4.664.345.671,00 kn, što je 329.929.702,00 kn ili 6,6 % manje od obveza početkom godine. Odnose se na obveze za rashode poslovanja u iznosu od 3.851.991.923,00 kn, obveze za kredite i zajmove u iznosu od 810.366.917,00 kn i obveze za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 1.753.783,00 kn. Razlika u iznosu od 233.048,00 kn odnosi se na vremenska razgraničenja. U okviru obveza za rashode poslovanja, vrijednosno značajnije se odnose na obveze za naknade građanima i kućanstvima u iznosu od 3.827.597.468,00 kn. Najvećim dijelom odnose se na obveze za lijekove na recepte u iznosu od 1.552.054.713,00 kn, obveze za posebno skupe lijekove u iznosu od 435.212.178,00 kn, obveze za liječenje u inozemstvu za osiguranike Republike Hrvatske u iznosu od 405.198.306,00 kn, obveze za naknade zbog privremene nesposobnosti za rad zbog bolesti ili ozljede (bolovanja osiguranika korisnika državnog proračuna) u iznosu od 326.872.892,00 kn te obveze za naknade zbog privremene nesposobnosti za rad zbog bolesti ili ozljede (bolovanja ostali osiguranici, pravne i fizičke osobe) u iznosu od 125.424.026,00 kn.

Od ukupnih obveza iskazanih koncem 2022., na dospjele obveze odnosi se 1.184.233.619,00 kn, na nedospjele obveze 3.479.879.004,00 kn te na vremenska razgraničenja 233.048,00 kn. Vrijednosno značajnije dospjele obveze odnose se na obveze za lijekove na recepte u iznosu od 683.844.132,00 kn te obveze za povrat naknada plaće za vrijeme privremene nesposobnosti za rad zbog bolesti ili ozljede (bolovanja) za osiguranike korisnika državnog proračuna, koje se isplaćuju osiguranicima na teret sredstava HZZO-a u iznosu od 309.060.801,00 kn. Vrijednosno značajnije nedospjele obveze odnose se na obveze za lijekove na recepte u iznosu od 868.210.968,00 kn, za beskatni zajam od državnog proračuna u iznosu od 697.577.956,00 kn, za posebno skupe lijekove u iznosu od 432.085.320,00 kn te obveze za liječenje u inozemstvu za osiguranike Republike Hrvatske u iznosu od 391.313.630,00 kn.

Izvanbilančni zapisi iskazani koncem godine u iznosu od 300.601.115,00 kn odnose se na potencijalne obveze po osnovi sudskih sporova u tijeku u iznosu od 253.059.723,00 kn, primljena jamstva (primljene bankarske garancije i zadužnice od dobavljača) u iznosu od 46.602.184,00 kn i druge izvanbilančne zapise u iznosu od 939.208,00 kn. U odnosu na vrijednost iskazanu početkom godine, izvanbilančni zapisi manji su za 366.281.187,00 kn ili 54,9 % zbog okončanja pojedinih sudskih sporova.

Vlastiti izvori iskazani su u iznosu od 4.538.749.555,00 kn što je 1.029.439.854,00 kn ili 29,3 % više u odnosu na početak godine. Odnose se na vlastite izvore u iznosu od 307.742.047,00 kn, višak prihoda u iznosu od 2.945.473.740,00 kn, obračunatih prihoda poslovanja u iznosu od 2.095.208.947,00 kn i obračunatih prihoda od prodaje nefinancijske imovine u iznosu od 691.738,00 kn, umanjenih za ispravak vlastitih izvora za obveze u iznosu od 810.366.917,00 kn.

Javna nabava

Planom nabave za 2022., koji je donesen u prosincu 2021., planirana je nabava roba, usluga i radova procijenjene vrijednosti u iznosu od 105.375.991,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost. Tijekom 2022. doneseno je 13 izmjena i dopuna Plana nabave.

Prema posljednjim izmjenama i dopunama Plana nabave (iz prosinca 2022.), procijenjena vrijednost nabave iznosila je 197.760.615,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost.

Plan nabave i Registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma objavljeni su u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske (EOJN) u skladu s odredbama članaka 4. i 7. Pravilnika o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi (Narodne novine 101/17, 144/20 i 30/23) te su također objavljeni i na mrežnim stranicama HZZO-a.

Prema Statističkom izvješću o javnoj nabavi za 2022., ukupna nabava iznosila je 96.824.069,00 kn. Na temelju otvorenih postupka javne nabave zaključena su 42 ugovora o nabavi roba, radova i usluga u vrijednosti od 88.364.284,00 kn te pet okvirnih sporazuma o javnoj nabavi roba i usluga u vrijednosti od 6.424.085,00 kn. Na temelju pregovaračkog postupka javne nabave bez prethodne objave poziva za nadmetanje zaključena su četiri ugovora o nabavi roba i usluga u vrijednosti od 2.035.700,00 kn. Na temelju okvirnih sporazuma koje je zaključio Središnji državni ured za središnju javnu nabavu, HZZO je zaključio 28 ugovora o nabavi roba i usluga u ukupnom iznosu od 16.893.535,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost. Nabava roba i usluga procijenjene vrijednosti do 200.000,00 kn, odnosno radova do 500.000,00 kn iznosila je ukupno 11.411.244,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost.

Tijekom 2022. doneseno je 16 odluka o poništenju postupka nabave (13 jednostavnih nabava i tri otvorena postupka). Državna komisija za kontrolu postupaka javne nabave poništila je jednu odluku o odabiru naručitelja.

HZZO je koncem lipnja 2017. donio Pravilnik o jednostavnoj nabavi. U ožujku 2020. donesen je Pravilnik o izmjeni Pravilnika o jednostavnoj nabavi. Navedenim Pravilnikom uređen je postupak koji prethodi nabavi roba i usluge te provedba projektnih natječaja procijenjene vrijednosti do 200.000,00 kn, odnosno za nabavu radova procijenjene vrijednosti nabave do 500.000,00 kn. Prema navedenom Pravilniku, nabava roba, usluga i radova procijenjene vrijednosti manje od 20.000,00 kn može se provoditi izravnim ugovaranjem bez provođenja postupka jednostavne nabave na temelju narudžbenice ili ugovora na temelju jedne ili više dostavljenih ponuda. Naručitelj, ovisno o svojoj odluci, objavljuje poziv na dostavu ponude na internetskoj stranici naručitelja ili objavom u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske ili nekom drugom portalu specijaliziranom za objavu poziva na dostavu ponuda. Danom objave poziva na dostavu ponude smatra se da je dostavljen svim gospodarskim subjektima. Rok za dostavu ponude iznosi minimalno tri dana od dana slanja poziva. Kriterij za odabir ponude može biti najniža cijena ili ekonomski najpovoljnija ponuda. Kriterij za odabir ponude određen je u pozivu na dostavu ponude. Ako je kriterij za odabir ponude ekonomski najpovoljnija ponuda, cijena mora biti jedan od kriterija za odabir ponude.

Odlukom Ministarstva zdravstva o zajedničkoj provedbi određenih postupaka nabave iz studenoga 2021. te izmjenama i dopunama navedene Odluke iz ožujka i listopada 2022., HZZO je zadužen za provođenje javne nabave licenci, zaštitarskih usluga i posebnih skupina lijekova. Javna nabava navedenih roba i usluga nije provedena tijekom 2022., već u 2023. Prema obrazloženju HZZO-a, postupci zajedničke nabave nisu pravodobno provedeni zbog složenosti oko pripreme dokumentacije za nadmetanja. Postupak javne nabave za licence za korištenje softverskih proizvoda i usluga pokrenut je u lipnju 2023., a predmet nabave podijeljen je na četiri grupe.

Za jednu grupu nabave u rujnu 2023. donesena je Odluka o odabiru, a za ostale grupe nabave donesene su Odluke o poništenju javne nabave zato što u roku za dostavu ponuda nije zaprimljena nijedna valjana ponuda. Postupak javne nabave zaštitarskih usluga (podijeljen na pet grupa nabave) pokrenut je u travnju 2023. Za jednu grupu nabave donesena je Odluka o odabiru, a ostale grupe nabave su poništene jer nije pristigla nijedna valjana ponuda. Postupak javne nabave za posebne skupine lijekova pokrenut je u svibnju 2023. i podijeljen je na 101 grupu nabave, odnosno vrstu lijeka. Za pet grupa nabave izjavljena je žalba, a za preostale grupe nabave donesene su odluke o odabiru.

III. REVIZIJA ZA 2022.

Postupci revizije provedeni su od 3. srpnja 2023. do 14. ožujka 2024.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi financijske revizije.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima koji imaju značajan utjecaj na financijsko poslovanje
- provjeriti provedbu naloga i preporuka iz prošle revizije
- provjeriti druge aktivnosti u vezi s poslovanjem.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti zbog prijave ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o financijskim izvještajima su:

1. Zakon o proračunu, članak 131. – 140. (Narodne novine 144/21)
2. Pravilnik o proračunskom računovodstvu i Računskom planu
3. Pravilnik o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu (Narodne novine 37/22).

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o proračunu
2. Pravilnik o proračunskim klasifikacijama (Narodne novine 26/10, 120/13 i 1/20)
3. Zakon o fiskalnoj odgovornosti
4. Zakon o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru
5. Pravilnik o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru
6. Pravilnik o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru
7. Zakon o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2022. godinu (Narodne novine 140/21)
8. Zakon o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2022. godinu
9. Zakon o obveznom zdravstvenom osiguranju
10. Zakon o dobrovoljnom zdravstvenom osiguranju
11. Zakon o zdravstvenoj zaštiti
12. Zakon o lijekovima
13. Pravilnik o mjerilima za određivanje najviše dozvoljene cijene lijeka na veliko i iznimno više od najviše dozvoljene cijene lijeka na veliko i godišnjeg izračuna cijene lijeka
14. Zakon o doprinosima (Narodne novine 84/08, 152/08, 94/09, 18/11, 22/12, 144/12, 148/13, 41/14, 143/14, 115/16 i 106/18)

15. Zakon o obveznim osiguranjima u prometu (Narodne novine 151/05, 36/09, 75/09, 76/13 i 152/14)
16. Zakon o upravljanju državnom imovinom (Narodne novine 52/18)
17. Zakon o javnoj nabavi (Narodne novine 120/16 i 114/22)
18. Pravilnik o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi
19. Zakon o plaćama u javnim službama (Narodne novine 27/01 i 39/09)
20. Uredba o nazivima radnih mjesta i koeficijentima složenosti poslova u javnim službama (Narodne novine 25/13, 72/13, 151/13, 9/14, 40/14, 51/14, 77/14, 83/14 – ispravak, 87/14, 120/14, 147/14, 151/14, 11/15, 32/15, 38/15, 60/15, 83/15, 112/15, 122/15, 10/17, 39/17, 40/17 – ispravak, 74/17, 122/17, 9/18, 57/18, 59/19, 79/19, 119/19, 141/20, 17/21, 26/21, 78/21, 138/21, 9/22, 31/22, 72/22, 82/22 i 99/22)
21. Temeljni kolektivni ugovor za službenike i namještenike u javnim službama (Narodne novine 128/17, 47/18, 123/19, 66/20)
22. Temeljni kolektivni ugovor za službenike i namještenike u javnim službama (Narodne novine 56/22 i 127/22)
23. Kolektivni ugovor za djelatnost zdravstva i zdravstvenog osiguranja (Narodne novine 29/18, 35/19, 78/19, 92/19 i 56/20)
24. Mreža javne zdravstvene službe
25. Pravilnik o načinu obračunavanja i plaćanja te izvješćivanja o prihodu obveznog zdravstvenog osiguranja po osnovi obveznog osiguranja od automobilske odgovornosti (Narodne novine 132/12 i 128/17)
26. Statut Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje (Narodne novine 18/09, 33/10, 8/11, 18/13, 1/14, 83/15 i 108/21)
27. Pravilnik o jednostavnoj nabavi
28. Pravilnik o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta HZZO-a (studeni 2018.)
29. Pravilnik o stručnom obrazovanju, stručnom usavršavanju i specijalističkom usavršavanju radnika HZZO-a (siječanj 2020.)
30. Odluka o osnovama za sklapanje ugovora o provođenju zdravstvene zaštite iz obveznog zdravstvenog osiguranja (Narodne novine 56/17, 73/17 – ispravak, 30/18, 35/18 – ispravak, 119/18, 32/19, 62/19, 94/19, 104/19, 22/20, 84/20, 123/20, 147/20, 12/21, 45/21, 62/21, 144/21, 10/22, 63/22, 68/22 – ispravak, 78/22, 115/22 i 133/22)
31. Procedura o upravljanju i raspolaganju nekretninama (listopad 2021.).

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa, unutarnji akti, odluke te druga dokumentacija i informacije o poslovanju HZZO-a. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prethodnog razdoblja i s podacima iz plana, u cilju utvrđivanja područja rizika. Također, pri utvrđivanju područja rizika, korištene su objave u elektroničkim medijima i tisku. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnijih stavki, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke provjerene metodom uzorka.

Također, korišteni su izvještaji u vezi s pojedinim aktivnostima HZZO-a, Program rada HZZO-a 2020. – 2022. i Izvješće o poslovanju HZZO-a za 2022. Provjerena je dokumentacija u vezi s popisom imovine i obveza, obračunom plaća i naknadama za zaposlene, ulaznim računima, evidentiranjem prihoda, rashoda i izdataka, postupcima javne nabave i druga dokumentacija. Obavljeni su razgovori sa zaposlenicima HZZO-a te su pribavljena obrazloženja o pojedinim poslovnim događajima.

Nalaz za 2022.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje i izvršenje plana, računovodstveno poslovanje, prihodi, rashodi i izdaci, imovina, obveze i vlastiti izvori te javna nabava.

Obavljenom revizijom za 2022. utvrđene su nepravilnosti i propusti koje se odnose na računovodstveno poslovanje, rashode i izdatke, imovinu te obveze.

1. Računovodstveno poslovanje

1.1. HZZO vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema propisima o proračunskom računovodstvu. Sastavljeni su propisani financijski izvještaji: Izvještaj o приходima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaj o obvezama te Bilješke uz financijske izvještaje.

HZZO je u 2020. sa zdravstvenim ustanovama zaključio Ugovore o provođenju bolničke i specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite te do početka veljače 2023. sedam dodataka Ugovora kojima je produžavano razdoblje primjene Ugovora i povećan maksimalni mjesečni iznos zdravstvenim ustanovama. Ugovorima su utvrđeni maksimalni iznosi sredstava (limit) koje pojedina zdravstvena ustanova može ostvariti za provođenje bolničke i specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite. Prema Ugovoru, HZZO ugovorena osnovna sredstva isplaćuje ustanovama unaprijed, a ustanove su obvezne svakodnevno ispostavljati račune za obavljenу zdravstvenu zaštitu. Koncem 2022. sastavljeni su Zapisnici o usklađenju i konačnom obračunu limita i izvršenja rada za 2022. (dalje u tekstu: Zapisnici), koji su dostavljeni bolničkim zdravstvenim ustanovama. Podaci iz navedenih Zapisnika odgovaraju podacima iz pomoćnih evidencija Službe za platni promet o danim predujmovima (o početnom i završnom stanju predujmova te prometu tijekom godine). Od 63 bolničke zdravstvene ustanove, njih jedanaest nije potpisalo Zapisnike. Šest bolničkih zdravstvenih ustanova je poslalo obrazloženja o razlozima neprihvatanja, a njih pet nisu vratile Zapisnike niti dale obrazloženja. Služba za platni promet HZZO-a vodi pomoćnu evidenciju o ugovorenim i plaćenim iznosima na temelju navedenih ugovora sa zdravstvenim ustanovama (dalje u tekstu: pomoćna evidencija) te stanju potraživanja od zdravstvenih ustanova za dane predujmove. Prema navedenoj pomoćnoj evidenciji u 2022. za 63 bolničke zdravstvene ustanove isplaćeni su predujmovi u iznosu od 10.706.009.744,00 kn. Na koncu 2022. u pomoćnoj evidenciji i glavnoj knjizi iskazana su potraživanja za dane predujmove od 55 zdravstvenih ustanova u iznosu od 5.354.010.894,00 kn (odnose se na manje izvršeni rad u odnosu na dodatna sredstva iz proračuna u iznosu od 2.769.147.720,00 kn i u odnosu na bolničke limite i predujmove za dodatna sredstva iz drugih prihoda HZZO-a u iznosu od 2.584.863.174,00 kn). Za osam zdravstvenih ustanova nisu iskazana potraživanja jer su primljena sredstva opravdali s izvršenim zdravstvenim uslugama te nemaju obveza prema HZZO-u. U glavnoj knjizi HZZO-a podaci o danim predujmovima i njihovom pravdanju (dugovni i potražni promet evidentiran na računu potraživanja za predujmove dane bolničkim zdravstvenim ustanovama) nisu evidentirani u cjelovitom iznosu. Tako su tijekom 2022. u glavnoj knjizi HZZO-a evidentirana potraživanja za dane predujmove zaduženjem računa potraživanja u iznosu od 7.487.290.358,00 kn, a prema pomoćnoj evidenciji HZZO-a na temelju zaključenih ugovora zdravstvenim ustanovama dani su predujmovi u iznosu od 10.706.009.744,00 kn, što je 3.218.719.386,00 kn više od evidentiranih u glavnoj knjizi.

Također, u glavnoj knjizi manje su evidentirani dani predujmovi kojima su podmirene obveze prema bolničkim zdravstvenim ustanovama u iznosu od 3.218.719.386,00 kn. Prema pisanom obrazloženju rukovoditeljice Službe za financije i računovodstvo HZZO-a, tijekom 2022., a zbog uvođenja eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj od 1. siječnja 2023., Direkcija je tražila od regionalnih/područnih ureda zatvaranje otvorenih (nepovezanih) stavaka radi lakše konverzije. S obzirom na veliku količinu otvorenih (nepovezanih) stavaka na računima predujmova, regionalni/područni uredi koristili su tijekom 2022. u računalnom programu opciju automatskog zatvaranja stavaka koja je postavljena na način da se prilikom automatskog zatvaranja stornira predujam i zatvaranje predujma te se evidentira jedino razlika.

Državni ured za reviziju je mišljenja da se storniranje stavki u poslovnim knjigama koristi kada se obavlja ispravak pogrešno evidentiranih poslovnih događaja te nije prikladan način zatvaranja predujmova za obavljene usluge zdravstvenih ustanova. Ovakav način evidentiranja poslovnih promjena ne pruža podatke o svakom poslovnom događaju, ukupno danim predujmovima, kao i kronološki o načinu njihova zatvaranja zbog čega ne omogućava nadzor i praćenje poslovanja.

Prema odredbi članka 3. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo temelji se na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Nadalje, odredbama članka 32. navedenog Pravilnika propisano je da se dani predujmovi evidentiraju zaduženjem osnovnog računa 129 Potraživanja za predujmove uz odobrenje računa novčanih sredstava. Primitak fakture zdravstvene ustanove za obavljene usluge (povrat predujma) evidentira se zaduženjem odgovarajućeg osnovnog računa rashoda poslovanja za naknade građanima i odobrenjem odgovarajućeg osnovnog računa obveza te se potraživanje za predujam odobrava uz zaduženje osnovnog računa obveza.

Državni ured za reviziju nalaže poslovne promjene u vezi s potraživanjima za dane predujmove evidentirati pojedinačno i kronološki, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, kako bi podaci u poslovnim knjigama bili cjeloviti i transparentni.

U Bilanci na dan 31. prosinca 2022. ukupna potraživanja prije ispravka vrijednosti iskazana su u iznosu od 10.767.778.446,00 kn. U okviru navedenih potraživanja na potraživanja za doprinose odnosi se 2.791.687.963,00 kn (potraživanja za doprinose obveznog zdravstvenog osiguranja u iznosu od 2.733.168.626,00 kn i potraživanja za obvezno zdravstveno osiguranje za slučaj ozljede na radu u iznosu od 58.519.337,00 kn). Na koncu 2022. evidentiran je ispravak vrijednosti potraživanja za doprinose u iznosu od 2.254.984.610,00 kn te knjigovodstvena vrijednost potraživanja za doprinose iznosi 536.703.353,00 kn. Ispravak vrijednosti potraživanja za doprinose obavljen je prema odredbama članka 37. a Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Za potrebe obračuna ispravka vrijednosti potraživanja, Porezna uprava je HZZO-u dostavila Stanje duga obveznika uplate doprinosa za zdravstveno osiguranje na dan 1. siječnja 2023. te je u poslovnim knjigama HZZO-a evidentiran ispravak vrijednosti navedenih potraživanja u iznosu od 2.254.984.610,00 kn, od čega se na ispravak vrijednosti glavnice doprinosa odnosi 1.678.791.779,00 kn, a na ispravak vrijednosti zateznih kamata 576.192.831,00 kn.

Prema odredbama članka 235. Zakona o doprinosima, postupke utvrđivanja odnosno obračunavanja obveze doprinosa i postupka inspekcijskog nadzora, načina i vremena plaćanja te redosljeda plaćanja i prijebaja, naplate, obračuna i plaćanja zateznih kamata, povrata više uplaćenih doprinosa i doprinosa plaćenih bez pravne osnove, otpisa nenaplativih doprinosa, prodaje duga, zastare, odgode naplate i jamstva te postupke u vezi s ostalim pitanjima koja nisu uređena navedenim Zakonom provodi Porezna uprava prema odredbama Općega poreznog zakona (Narodne novine 115/16, 106/18, 121/19, 32/20, 42/20 i 114/22). Također, odredbom članka 242., stavkom 2. navedenog Zakona propisano je da Porezna uprava evidentira i uplate doprinosa te obračunava i evidentira zatezne kamate.

HZZO u poslovnim knjigama vodi sintetičku evidenciju potraživanja za doprinose za zdravstveno osiguranje te se navedena potraživanja evidentiraju u poslovnim knjigama tromjesečno na temelju izvješća Pregled zaduženja i naplate, a koja Porezna uprava mjesečno dostavlja HZZO-u po vrstama prihoda doprinosa za zdravstveno osiguranje. Navedeni Pregled zaduženja i naplate doprinosa je sastavljen i za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2022. U Pregledima zaduženja i naplate Porezne uprave iskazani su ukupni podaci o zaduženju i naplati doprinosa, ali nisu zasebno iskazani podaci o glavnici i zateznim kamatama (koliko se od iznosa duga na početku 2022. i od zaduženja tijekom 2022. odnosi na zatezne kamate te koji iznos se odnosi na naplaćene zatezne kamate tijekom 2022.).

U poslovnim knjigama HZZO-a nisu zasebno na predviđenim računima Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu evidentirana potraživanja za zatezne kamate za nepravodobno plaćene doprinose za zdravstveno osiguranje niti prihodi od zateznih kamata na doprinose. Prema odredbama članka 36. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, skupina računa 16 – Potraživanja za prihode poslovanja između ostalih sadrži potraživanja za prihode od imovine, koja se prema predviđenom računu iz Računskog plana evidentiraju na računu 16414 – Potraživanja za zatezne kamate. Nadalje, prema odredbama članka 68. navedenog Pravilnika skupina računa 64 – Prihodi od imovine obuhvaća prihode od financijske i prihode od nefinancijske imovine. Prihodi od financijske imovine, između ostalog, jesu zatezne kamate i evidentiraju se na predviđenom računu iz Računskog plana 64142 – zatezne kamate za doprinose.

Državni ured za reviziju preporučuje od Porezne uprave zatražiti izvješća o obračunanim i naplaćenim doprinosima u kojima su zasebno iskazani podaci za glavnici doprinosa i za zatezne kamate, kako bi se navedena potraživanja i prihodi mogli evidentirati na zasebnim računima Računskog plana, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Koncem 2022. izvanbilančni zapisi u iznosu od 300.601.115,00 kn odnose se na potencijalne obveze po osnovi sudskih sporova u tijeku u iznosu od 253.059.723,00 kn, primljena jamstva (primljene bankarske garancije i zadužnice od dobavljača) u iznosu od 46.602.184,00 kn i druge izvanbilančne zapise u iznosu od 939.208,00 kn. U odnosu na početak 2022., izvanbilančni zapisi manji su za 366.281.187,00 kn ili 54,9 % zbog okončanja pojedinih sudskih sporova.

Prema podacima iz glavne knjige i analitičkih evidencija, instrumenti osiguranja plaćanja evidentirani su u iznosu od 46.602.186,00 kn. Od navedenih su 343 instrumenta osiguranja plaćanja u iznosu od 31.626.336,00 kn, čiji je rok važenja istekao do 31. prosinca 2021.

S obzirom na to da je rok važenja navedenih instrumenata osiguranja plaćanja istekao, potrebno je isknjižiti ih iz glavne knjige i analitičkih evidencija.

Prema odredbama članka 3. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo temelji se, između ostalog, na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti i pouzdanosti.

Državni ured za reviziju nalaže redovito provjeravati rok valjanosti pribavljenih instrumenata osiguranja plaćanja te iz glavne knjige isknjižiti primljene instrumente osiguranja plaćanja čiji je rok valjanosti istekao, kako bi ustrojena evidencija pružala točne podatke o primljenim instrumentima osiguranja plaćanja, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

- 1.2. *U vezi s nalogom o pojedinačnom i kronološkom evidentiranju poslovnih promjena povezanih s potraživanjima za dane predujmove, HZZO u Očitovanju navodi da se evidentiranje plaćanja bolničkih zdravstvenih usluga provodi na način da se evidentira predujam koji se zatvara s obvezom po zaprimljenim računima za zdravstvenu zaštitu, u skladu s odredbama ugovora. Nadalje, u Očitovanju se navodi da je u poslovnim knjigama evidentirana manja obveza po računima na računu predujma te je ostao velik broj nepovezanih stavaka. Zbog uvođenja eura i nužne konverzije bilo je potrebno povezati sve nepovezane stavke, a zbog njihovog velikog broja primijenilo se automatsko povezivanje stavaka na način kako je opisano u Nalazu. Navedeni način zatvaranja stavaka bio je korišten iznimno kako bi se što brže pripremili podaci za konverziju te se više ne koristi.*

U vezi s preporukom da se od Porezne uprave zatraže izvješća o obračunanim i naplaćenim doprinosima u kojima su zasebno iskazani podaci za glavnica doprinosa i za zatezne kamate, HZZO u Očitovanju navodi da se evidentiranje potraživanja doprinosa u poslovnim knjigama provodi sintetički na temelju Pregleda zaduženja i naplate koje Porezna uprava dostavlja HZZO-u. U navedenim Pregledima zaduženja i naplate nisu posebno izdvojene zatezne kamate te ih HZZO nije bio u mogućnosti evidentirati u poslovnim knjigama. Nadalje, HZZO u Očitovanju navodi da će dopisom zatražiti od Porezne uprave dostavljanje Pregleda zaduženja i naplate na spomenuti način.

U vezi s nalogom o redovitom provjeravanju roka valjanosti pribavljenih instrumenata osiguranja plaćanja te isknjižavanju primljenih instrumenata osiguranja plaćanja čiji je rok valjanosti istekao, HZZO u Očitovanju navodi da je instrumente osiguranja plaćanja čiji je rok valjanosti istekao zadržao u evidenciji kako bi osigurao povijesne podatke o pojedinim dobavljačima vezano za buduće poslovne događaje te da će ih isknjižiti iz izvanbilančne evidencije, a za svoje potrebe ustrojiti pomoćne evidencije.

2. Rashodi i izdaci

- 2.1. Rashodi i izdaci ostvareni su u iznosu od 33.302.966.733,00 kn i veći su za 7,3 % u odnosu na 2021. Vrijednosno najznačajniji rashodi odnose se na rashode za naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade u iznosu od 32.487.346.345,00 kn, od čega se na rashode za zdravstvenu zaštitu iz obveznog zdravstvenog osiguranja i zdravstvenu zaštitu na radu odnosi 27.920.289.003,00 kn.

Navedeni rashodi najvećim dijelom odnose se na rashode za bolničku zdravstvenu zaštitu u iznosu od 11.326.048.979,00 kn, primarnu zdravstvenu zaštitu u iznosu od 4.629.388.603,00 kn, lijekove na recepte u iznosu od 4.618.341.260,00 kn te posebno skupe lijekova u iznosu od 2.822.625.059,00 kn.

– Redovno financiranje bolničke zdravstvene zaštite

Rashodi za provedbu aktivnosti bolnička zdravstvena zaštita u iznosu od 11.386.605.341,00 kn iskazani su u okviru rashoda za naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade u iznosu od 11.326.048.979,00 kn te rashoda za pomoći dane u inozemstvu i unutar općeg proračuna u iznosu od 60.556.362,00 kn. U odnosu na prethodnu godinu, kada su bili iskazani u iznosu od 10.626.704.429,00 kn, rashodi za navedenu aktivnost veći su za 759.900.912,00 kn ili 7,1 %. Rashodi za naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade evidentirani su na temelju zaprimljenih računa za provođenje bolničke i specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite utvrđene ugovorima i dodacima ugovora (rashodi ostvareni u vezi s bolničkim limitima) u iznosu od 10.940.685.548,00 kn, računa za izvršene zdravstvene usluge na temelju ugovora zaključenih sa zdravstvenim ustanovama za eksplantacije, transplantacije, intervencijsku kardiologiju, intervencijsku neurologiju i neuroradiologiju, intervencijsku gastroenterologiju, medicinski potpomognutu oplodnju, umjetne pužnice, troškove posebnih materijala u iznosu od 379.296.379,00 kn te računa za druge izvršene usluge u iznosu od 6.067.052,00 kn (usluge vezane za personaliziranu medicinu i COVID troškove). Rashodi za pomoći dane u inozemstvu i unutar općeg proračuna u iznosu od 60.556.362,00 kn odnose se na rashode za isplatu posebne nagrade u iznosu od 10,0 % od osnovne plaće zdravstvenih radnika koji pružaju zdravstvenu skrb pacijentima oboljelim od bolesti COVID-19. Rashodi su ostvareni na temelju Odluke o posebnoj nagradi radnicima (Narodne novine 136/20).

Bolničke zdravstvene ustanove financiraju se na temelju ugovora i dodataka ugovora zaključenih s HZZO-om, kojima se ugovara maksimalni godišnji iznos sredstava za provođenje zdravstvene zaštite (limit) i sredstava za dodatne zdravstvene usluge (eksplantacije, transplantacije, intervencijska kardiologija, intervencijska neurologija, intervencijska gastroenterologija, medicinska oplodnja, umjetne pužnice, troškovi posebnih materijala). Ugovaranje usluga provođenja bolničke i specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite provodi se u skladu s Mrežom javne zdravstvene službe, koju donosi ministar zdravstva i kojom su utvrđene ustanove, djelatnosti, kao i broj postelja za pružanje bolničke zdravstvene zaštite osiguranim osobama i broj mjesta dnevne bolnice.

Model plaćanja usluga za provođenje bolničke i specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite na temelju odluka Upravnog vijeća HZZO-a (iz prosinca 2021. te svibnja, studenoga i prosinca 2022.) sastoji se od maksimalnog iznosa sredstava utvrđenog za provođenje zdravstvene zaštite osiguranim osobama, odnosno osnovnog iznosa koji se isplaćuje unaprijed (limita) te iznosa za provođenje posebno ugovorenih postupaka za zdravstvenu zaštitu koji se isplaćuje po izvršavanju.

Od 2020. zbog proglašenja epidemije COVID-19 bolničkim zdravstvenim ustanovama se na temelju Odluke Upravnog vijeća HZZO-a iz travnja 2020. isplaćuje se mjesečno (unaprijed) 1/12 maksimalnog ugovorenog iznosa sredstava.

Na temelju utvrđenih parametara i odluka Upravnog vijeća, odobrena sredstva za provođenje bolničke i specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite za 2022. iznose 11.221.351.886,00 kn, od čega se 10.706.402.268,00 kn odnosi na osnovni iznos limita i 514.949.615,00 kn na provođenje posebno ugovorenih postupaka (ultrazvuk srca, štitnjače i dojke, magnetna rezonanca, ergometrija, gastroskopija i drugi postupci). Ugovorima i dodacima ugovora određeno je da su zdravstvene ustanove obvezne doznačena novčana sredstva pravdati ispostavljanjem računa za provedenu zdravstvenu zaštitu iz obveznog zdravstvenog osiguranja.

U 2022. zaključeni su ugovori o provođenju bolničke i specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite sa 63 bolničke zdravstvene ustanove. Na temelju navedenih ugovora, dani su predujmovi za osnovni iznos limita u iznosu od 10.706.009.744,00 kn, a rashodi za izvršene usluge evidentirani su u iznosu od 10.528.945.358,00 kn, odnosno 177.064.386,00 kn manje. Većina bolničkih zdravstvenih ustanova nije izvršila zdravstvene usluge u ugovorenim iznosima i u visini isplaćenih predujmova, zbog čega su se koncem 2022. povećala potraživanja od navedenih ustanova nastalih kao razlika između danog predujma i izvršenih zdravstvenih usluga (u odnosu na početak 2022., od 17 bolničkih zdravstvenih ustanova potraživanja za predujmove su manja, a od 38 ustanova potraživanja su veća).

Upravno vijeće HZZO-a je sredinom listopada 2023. donijelo Odluku o načinu vraćanja isplaćenih maksimalnih iznosa sredstava za provođenje bolničke i specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite u iznosu većem od izvršenih usluga. Navedenom Odlukom utvrđen je način na koji bolničke zdravstvene ustanove vraćaju novčana sredstva utvrđena kao razlika unaprijed isplaćenog iznosa sredstava za provođenje bolničke i specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite i priznatih računa za provedenu zdravstvenu zaštitu osiguranim osobama u razdoblju od 2014. do 2022. Utvrđeno je da će bolničke zdravstvene ustanove usluge izvršene manje od visine ugovorenog limita nadoknaditi većim izvršenjem tijekom 2023.

Na temelju odluke Upravnog vijeća HZZO-a iz prosinca 2022., za 21 bolničku zdravstvenu ustanovu odobrena su dodatna novčana sredstva iz prihoda HZZO-a u iznosu od 70.000.000,00 kn, namijenjena plaćanju razlike sredstava između ugovorenog iznosa sredstava utvrđenog Ugovorom o provođenju zdravstvene zaštite iz obveznoga zdravstvenog osiguranja za 2022. i dijela ispostavljenih računa za provedenu zdravstvenu zaštitu. Dodatna novčana sredstva nisu uključena u ugovore i dodatke ugovora o provođenju bolničke i specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite, koje je HZZO zaključio s bolničkim zdravstvenim ustanovama. Prema podacima službe ugovaranja zdravstvene zaštite, 21 bolnička zdravstvena ustanova je do konca studenoga 2022. ispostavila račune za temeljna sredstva u ukupnom iznosu od 4.335.347.113,00 kn, što je 146.021.449,00 kn više od ugovorenog iznosa temeljnih sredstava koncem studenoga 2022. HZZO je svakoj od ustanova doznačio 47,9 % od iznosa više ispostavljenih računa, što ukupno iznosi 70.000.000,00 kn.

- Dodatna sredstva iz državnog proračuna za financiranje poslovanja bolničkih zdravstvenih ustanova

Zbog financijskih poteškoća u poslovanju zdravstvenih ustanova, u državnom proračunu su u okviru razdjela Ministarstva zdravstva za aktivnost Transfer proračunskih sredstava HZZO-u osigurana dodatna sredstva za financiranje njihova poslovanja te su u 2020. i 2021. HZZO-u iz državnog proračuna isplaćena dodatna sredstva u iznosu od 5.627.214.996,00 kn.

Navedena dodatna sredstva HZZO je doznačio bolničkim zdravstvenim ustanovama za podmirenje obveza prema dobavljačima lijekova i sanitetskog materijala u iznosu od 3.000.000.000,00 kn i ljekarnama u iznosu od 2.627.214.996,00 kn. Dodatna sredstva doznačena su bolničkim zdravstvenim ustanovama tijekom 2020. u iznosu od 900.000.000,00 kn i 2021. u iznosu od 2.100.000.000,00 kn, na temelju odluka Upravnog vijeća HZZO-a o utvrđivanju dodatnih novčanih sredstava bolničkim zdravstvenim ustanovama. Prema navedenim odlukama, dodatna sredstva nisu obuhvaćena Odlukom o utvrđivanju maksimalnih iznosa sredstava za provođenje bolničke i specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite (limiti), koje je HZZO zaključio s bolničkim zdravstvenim ustanovama, koje su obvezne doznačena dodatna novčana sredstva pravdati ispostavljanjem računa za provedenu zdravstvenu zaštitu iz obveznog zdravstvenog osiguranja. Kriterij za raspored dodatnih sredstava, prema odlukama ministra zdravstva, bila je dospelost obveza bolničkih zdravstvenih ustanova prema dobavljačima lijekova i medicinskog potrošnog materijala.

Zbog navedenog načina ugovaranja i financiranja bolničke i specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite tijekom 2020. i 2021. u poslovnim knjigama HZZO-a značajno su se povećala potraživanja od bolničkih zdravstvenih ustanova za dane predujmove te su potraživanja koncem 2021. iznosila 5.054.117.213,00 kn, što je više za 4.306.744.069,00 kn ili 576,3 % u odnosu na konac 2019., kada su iznosila 747.373.144,00 kn. Potraživanja su se povećala zbog manje izvršenog rada u odnosu na maksimalni godišnji iznos sredstava za provođenje bolničke i specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite (limit) te u odnosu na primljena dodatna sredstva. Bolničke zdravstvene ustanove smanjile su obveze prema dobavljačima lijekova i medicinskog potrošnog materijala, a istodobno su povećale obveze prema HZZO-u.

Koncem 2022. potraživanja HZZO-a od bolničkih zdravstvenih ustanova za isplaćene predujmove koje bolničke zdravstvene ustanove nisu opravdale izvršenim radom evidentirana su u iznosu od 5.354.010.894,00 kn. Analizom predujmova od strane HZZO-a utvrđeno je da se predujmovi odnose na manje izvršeni rad u odnosu na dodatna sredstva iz proračuna (dana bolnicama u 2020. i 2021.) u iznosu od 2.769.147.720,00 kn te na bolničke limite i predujmove za dodatna sredstva iz drugih prihoda HZZO-a u iznosu od 2.584.863.174,00 kn. Prema navedenoj analizi HZZO-a, dodatna sredstva iz proračuna dobila je 41 bolnička zdravstvena ustanova u iznosu od 3.000.000.000,00 kn, a koncem 2022. njih 40 nisu opravdale dodatna sredstva izvršenim radom u iznosu od 2.769.147.720,00 kn.

Financijskom revizijom bolničkih zdravstvenih ustanova za 2022. utvrđeno je da bolničke zdravstvene ustanove nisu značajnije smanjile obveze prema HZZO-u po osnovi doznačenih dodatnih sredstava iz državnog proračuna te je upitna mogućnost pravdanja navedenih sredstava računima za provedenu zdravstvenu zaštitu iz obveznog zdravstvenog osiguranja.

Državni ured za reviziju upozoravao je i u prošlim revizijama na poteškoće u vezi s financiranjem bolničke zdravstvene zaštite. Tako je u Izvješću o obavljenoj financijskoj reviziji HZZO-a za 2018. preporučeno utvrditi osnovne uzroke odstupanja vrijednosti izvršenih bolničkih zdravstvenih usluga od vrijednosti bolničkih zdravstvenih usluga utvrđenih limitom i ugovorenih navedenih usluga (isplaćenih predujmova bolničkim zdravstvenim ustanovama), kao i uzroke nemogućnosti bolničkih zdravstvenih ustanova da pravodobno podmiruju preuzete obveze te u skladu s utvrđenim uzrocima poduzimati aktivnosti kako bi način utvrđivanja limita bolničkim zdravstvenim ustanovama bio učinkovitiji.

Nadalje, u Izvješću o obavljenoj financijskoj reviziji HZZO-a za 2020. preporučeno je poduzeti aktivnosti na iznalaženju učinkovitog načina pravdanja (zatvaranja) navedenih potraživanja za dane predujmove. Također, dano je mišljenje da je dodatna novčana sredstva za podmirenje obveza bolničkih zdravstvenih ustanova prema dobavljačima lijekova, sanitetskog materijala, krvi i krvnih pripravaka trebalo doznačiti Ministarstvo zdravstva. Uključivanjem dodatnih novčanih sredstava za podmirenje obveza u ugovore i dodatke ugovora o provođenju bolničke i specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite i obvezivanjem bolničkih zdravstvenih ustanova da navedena sredstva opravdaju izvršenim uslugama, povećala su se potraživanja HZZO-a od bolničkih zdravstvenih ustanova za dane predujmove za koje je upitno njihovo pravdanje. Osim toga, bolničkim zdravstvenim ustanovama nisu smanjene obveze jer iako su dodatnim sredstvima smanjene obveze prema dobavljačima lijekova, sanitetskog materijala, krvi i krvnih pripravaka, za isti su iznos povećane obveze prema HZZO-u.

Državni ured za reviziju je mišljenja da bi radi realnijeg iskazivanja ukupnih obveza zdravstvenog sustava trebalo obaviti ispravak evidentiranja u poslovnim knjigama bolničkih zdravstvenih ustanova i HZZO-a, na način da bolničke zdravstvene ustanove smanje obveze prema HZZO-u i preneseni manjak, a HZZO smanji potraživanja za predujmove od bolničkih zdravstvenih ustanova i preneseni višak prihoda.

S obzirom na to da su obveze zdravstvenih ustanova, unatoč dodatnim novčanim sredstvima iz državnog proračuna i nadalje značajne, Državni ured za reviziju preporučuje u dogovoru s Ministarstvom financija, Ministarstvom zdravstva i bolničkim zdravstvenim ustanovama napraviti analizu postojećeg stanja, utvrditi uzroke povećanja potraživanja za dane predujmove bolničkim zdravstvenim ustanovama te provesti potrebna evidentiranja u poslovnim knjigama HZZO-a u cilju smanjenja ukupnih obveza u zdravstvenom sustavu.

– Rashodi za zakupnine i najamnine

Rashodi za zakupnine i najamnine ostvareni su u iznosu od 12.824.597,00 kn. Vrijednosno značajniji rashodi odnose se na rashode za zakupnine poslovnih prostora u iznosu od 6.466.996,00 kn i za zakup licenci u iznosu od 5.964.483,00 kn.

Rashodi za zakupnine poslovnih prostora odnose se na zakup poslovnih prostora koje koriste Direkcija, regionalni uredi te područne službe HZZO-a. Prema pomoćnim evidencijama, HZZO u 2022. ima u zakupu ukupno 78 poslovnih prostora (ureda, arhiva i skladišta).

Uvidom u ugovore o zakupu poslovnih prostora utvrđeno je da HZZO deset poslovnih prostora (pet u Splitu te po jedan u Bedekovčini, Zelini, Zaboku, Krku i u Korčuli) koristi i plaća na temelju ugovora koji su istekli, a za poslovni prostor u Poreču zakup se plaća prema Sporazumu o podmirenju troškova korištenja poslovnog prostora. HZZO je zatražio od Ministarstva prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine (dalje u tekstu: Ministarstvo) suglasnosti za zaključivanje ugovora o zakupu za deset poslovnih prostora, ali do vremena obavljanja revizije (studeni 2023.) suglasnosti nisu dobivene te novi ugovori o zakupu nisu zaključeni.

Nadalje, utvrđeno je da su zahtjevi za izdavanje suglasnosti za četiri poslovna prostora poslani Ministarstvu šest mjeseci prije isteka ugovora o zakupu, a za šest poslovnih prostora zahtjevi nisu poslani u propisanom roku, već sa zakašnjenjem od dva do deset mjeseci.

Odredbom članka 46., stavka 7. Zakona o upravljanju državnom imovinom propisano je da su se tijela koja koriste prostore zakupljene od trećih osoba, dužna obratiti Ministarstvu najkasnije šest mjeseci prije isteka ugovora o zakupu, a Ministarstvo je dužno odlučiti o zahtjevu državnog tijela u roku od 60 dana od dana zaprimanja zahtjeva.

Skreće se pozornost da je 30. prosinca 2023. stupio na snagu Zakon o upravljanju nekretninama i pokretninama u vlasništvu Republike Hrvatske (Narodne novine 155/23). Odredbom članka 32., stavka 7. navedenog Zakona propisano je da ako Republika Hrvatska nema u vlasništvu odgovarajuću nekretninu za potrebe tijela državne uprave i drugih tijela koja su proračunski korisnici državnog proračuna Republike Hrvatske, pravnih osoba s javnim ovlastima, drugih pravnih osoba osnovanih posebnim propisima čiji je osnivač Republike Hrvatska, javnih visokih učilišta, parlamentarnih političkih stranaka i nezavisnih saborskih zastupnika, tada su isti ovlašteni sklopiti ugovor o zakupu s trećim osobama. U skladu s odredbom članka 32., stavka 9. navedenog Zakona i nadalje postoji obveza obratiti se nadležnom Ministarstvu najkasnije šest mjeseci prije sklapanja ugovora o zakupu odnosno prije isteka ugovora o zakupu s upitom o raspoloživosti nekretnina u vlasništvu Republike Hrvatske za potrebe rada i obavljanja djelatnosti, a Ministarstvo je dužno odgovoriti na upit u roku od 90 dana od dana zaprimanja zahtjeva.

Državni ured za reviziju nalaže obratiti se Ministarstvu prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine s upitom o raspoloživosti nekretnina najkasnije šest mjeseci prije isteka ugovora o zakupu.

HZZO od 1. siječnja 2021. koristi poslovni prostor za redovno poslovanje Ispostave Poreč bez reguliranog pravnog statusa s vlasnikom poslovnog prostora, na adresi Nikole Tesle 5 u Poreču. U listopadu 2020. zaključen je Ugovor o zamjeni poslovnog prostora HZZO-a (Nikole Tesle 5 u Poreču, sveukupne površine 68,56 m²) za poslovni prostor (Obala maršala Tita 1a u Poreču, sveukupne površine 166,38 m²) s jednim trgovačkim društvom. Zamjena nekretnine obavljena je na temelju Procjembenog elaborata sudskog vještaka, po načelu "vrijednost za vrijednost" uz obvezu da HZZO plati razliku u vrijednosti nekretnine u iznosu od 2.054.120,00 kn trgovačkom društvu. Odredbom članka 7. Ugovora o zamjeni nekretnine određeno je da će poslovni prostor (Nikole Tesle 5 u Poreču) nakon uknjižbe prava vlasništva na trgovačko društvo ostati u neposrednom posjedu HZZO-a, dok se novostečena nekretnina u postupku zamjene (Obala maršala Tita 1a u Poreču) ne dovede u stanje potrebno za poslovanje Ispostave u Poreču, o čemu će se zaključiti poseban ugovor o zakupu poslovnog prostora.

U prosincu 2020. HZZO je Ministarstvu uputio Zahtjev za davanje suglasnosti za zaključenje Ugovora o zakupu poslovnog prostora u Poreču. Ministarstvo je od HZZO-a zatražilo obrazloženje stjecanja poslovnog prostora površine 166,38 m² s obzirom na broj zaposlenika (šest), nemogućnosti korištenja bez dodatnih ulaganja, analizu isplativosti zamjene u odnosu na uređenje postojećeg prostora te mogućnosti oslobađanja od plaćanja ili znatnog sniženja predložene cijene zakupnine od 9,00 eura/m².

Nakon danog odgovora Ministarstvu i nakon što je HZZO u više navrata uputio nadležnom Ministarstvu dopise za razmatranje zahtjeva za izdavanje suglasnosti za zaključenje Ugovora o zakupu poslovnog prostora na lokaciji Nikole Tesle 5 u Poreču (požurnice su upućene Ministarstvu u studenome 2022. i u listopadu 2023.), Ministarstvo do konca listopada 2023. nije izdalo suglasnost na zaključenje Ugovora o zakupu navedenog poslovnog prostora.

HZZO je u ožujku 2022. zaključio s trgovačkim društvom Sporazum o podmirenju troškova korištenja poslovnog prostora u Poreču, Nikole Tesle 5, sveukupne površine 68,56 m², koji koristi od prosinca 2020. Sporazum je zaključen zato što Ministarstvo nije dalo suglasnost na prijedlog ugovora o zakupu te ugovor o zakupu nije zaključen. Prema obrazloženju HZZO-a, Sporazum je zaključen zbog izbjegavanja prisilnog iseljenja iz prostora u kojem se još uvijek obavljaju poslovi Ispostave Poreč do uređenja novog poslovnog prostora na adresi u Poreču, Obala maršala Tita 1a. Sporazumom je, između ostalog, utvrđeno da HZZO od siječnja 2021. nesmetano koristi poslovni prostor bez zaključenog ugovora o zakupu poslovnog prostora i bez plaćanja zakupnine. Nadalje, utvrđeno je da je u veljači 2022. vlasnik prostora uputio HZZO-u opomenu pred tužbu kojom se HZZO poziva da pristupi zaključenju ugovora o zakupu u roku od 30 dana od dana zaprimanja opomene, u protivnom vlasnik prostora će zatražiti predaju posjeda navedenog prostora i zatražiti prisilnu naplatu potraživanja radi korištenja navedenog prostora.

Nadalje, Sporazumom su uređeni uvjeti i način korištenja poslovnog prostora za razdoblje od siječnja 2021. do predaje u posjed poslovnog prostora vlasniku prostora, odnosno do možebitnog zaključenja ugovora o zakupu poslovnog prostora, a najkasnije do prosinca 2022. Odredbom članka 3. Sporazuma utvrđeno je da za razdoblje od siječnja 2021. do kraja siječnja 2022. HZZO vlasniku prostora mora isplatiti iznos od 8.021,52 eura po srednjem tečaju Hrvatske narodne banke (dalje u tekstu: HNB) na dan ispostavljenog računa, dok će za razdoblje od veljače 2022. do predaje poslovnog prostora vlasniku prostora, odnosno do možebitnog sklapanja ugovora o zakupu poslovnog prostora, HZZO vlasniku isplaćivati iznos od 617,04 eura po srednjem tečaju HNB na dan ispostavljanja računa koji će biti ispostavljen do 10. u mjesecu za tekući mjesec.

Rashodi za naknadu korištenja poslovnog prostora u Poreču, Nikole Tesle 5, u 2022. ostvareni su u ukupnom iznosu od 111.969,00 kn, od čega iznos od 8.021,52 eura plaćen po srednjem tečaju HNB-a u iznosu od 60.776,00 kn za razdoblje od siječnja 2021. do kraja siječnja 2022. i iznos od 617,04 eura mjesečno za 2022. počev od veljače do kraja 2022., također po srednjem tečaju HNB-a, što je ukupni iznos od 51.193,00 kn. Navedeno plaćanje je obavljeno u skladu s potpisanim Sporazumom. HZZO je planirao koristiti poslovni prostor na lokaciji Nikole Tesle 5 u Poreču (za koji plaća zakupninu) do uređenja poslovnog prostora na lokaciji Obala maršala Tita 1a u Poreču. Uređenje navedenog poslovnog prostora planirano je u Planu nabave za 2022. (obavljanje radova rekonstrukcije – privođenja konačnoj namjeni poslovnog prostora procijenjene vrijednosti 1.400.000,00 kn u otvorenom postupku javne nabave).

Postupak nabave pokrenut je u prosincu 2022. a kako je pristigla jedna ponuda koja je bila veća od procijenjene vrijednosti nabave, postupak je poništen u veljači 2023. Za izvođenje radova, prema obrazloženju HZZO-a, prethodno je trebalo izmijeniti projektnu dokumentaciju, što je učinjeno (prema Zapisniku o primopredaji projektne dokumentacije) koncem srpnja 2023.

Nakon navedenoga, HZZO je u srpnju 2023. pokrenuo otvoreni postupak javne nabave radova rekonstrukcije – privođenja konačnoj namjeni poslovnog prostora u Poreču procijenjene vrijednosti od 185.000,00 eura koji je završio Odlukom o poništenju u kolovozu 2023. (u roku za dostavu ponuda nije pristigla nijedna ponuda).

S obzirom na to da je Ugovor o zamjeni poslovnog prostora HZZO-a za poslovni prostor jednog trgovačkog društva zaključen u listopadu 2020. te da se kasni s planiranim uređenjem novostečenog prostora zbog čega se i nadalje plaća zakup za poslovni prostor koji se koristi do preseljenja, Državni ured za reviziju preporučuje ubrzati aktivnosti vezane za uređenje poslovnog prostora kako bi se što prije uselilo u vlastiti prostor.

- 2.2. *U vezi s preporukom Državnog ureda za reviziju da se u dogovoru s Ministarstvom financija, Ministarstvom zdravstva i bolničkim zdravstvenim ustanovama napravi analiza postojećeg stanja, utvrde uzroci povećanja potraživanja za dane predujmove bolničkim zdravstvenim ustanovama te provedu potrebna evidentiranja u poslovnim knjigama HZZO-a u cilju smanjenja ukupnih obveza u zdravstvenom sustavu, HZZO se nije očitovao.*

U vezi s nalogom za podnošenje propisane dokumentacije o raspoloživosti nekretnina u vlasništvu Republike Hrvatske za potrebe rada i obavljanja djelatnosti Ministarstvu prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine najkasnije šest mjeseci prije isteka ugovora o zakupu, HZZO u Očitovanju navodi da zahtjevi nisu poslani u propisanom roku jer je uz obrazložen zahtjev potrebno dostaviti propisanu dokumentaciju (ponudu zakupodavca, prijedlog ugovora o zakupu poslovnog prostora i potvrdu Porezne uprave da zakupodavac nema duga po javnim davanjima). Nadalje, HZZO u Očitovanju navodi da upućivanje pravovremenog i potpunog zahtjeva nadležnom Ministarstvu ne ovisi isključivo o HZZO-u, već i o zakupodavcu, primjerice pregovori oko visine zakupnine (koja u pravilu ne smije biti viša od prosječne visine zakupnine za područje na kojem se nekretnina nalazi određene sukladno Ministarstvu financija) i teksta ugovora o zakupu poslovnog prostora glede obveznika plaćanja pričuve i/ili ostalih režijskih troškova, kao i činjenica da zakupodavac mora ishoditi potvrdu Porezne uprave da nema duga po osnovi javnih davanja, a što sve u konačnici utječe na podnošenje pravovremenog i potpunog zahtjeva Ministarstvu. Nadalje, u Očitovanju se navodi da HZZO u slučajevima nastavka korištenja poslovnog prostora nakon isteka ugovora o zakupu, iste nastavlja koristiti bez protivljenja zakupodavca, temeljem prešutnog obnavljanja ugovora o zakupu prostora pod istim uvjetima.

U vezi s preporukom da se ubrzaju aktivnosti vezane za uređenje poslovnog prostora kako bi se što prije uselilo u vlastiti prostor, HZZO u Očitovanju navodi da je početkom prosinca 2022. pokrenut otvoreni postupak nabave, a kako je pristigla jedna ponuda koja je bila veća od procijenjene vrijednosti nabave (za približno 35,0 %) postupak je poništen u veljači 2023. S obzirom na visinu zaprimljene ponude i procijenjene vrijednosti nabave, utvrđeno je da predložena tehnička rješenja znatno poskupljuju investiciju te je u srpnju 2023. (prema Zapisniku o primopredaji projektne dokumentacije) postojeća dokumentacija izmijenjena na način da su predloženi jednostavniji zahvati u prostoru, uz korištenje materijala i uređaja koji su kvalitetni, trajni i jednostavni za održavanje te cjenovno prihvatljiviji. Na temelju izmijenjene dokumentacije HZZO je u srpnju 2023. pokrenuo otvoreni postupak javne nabave radova (procijenjena vrijednost 185.000 eura), koji je u kolovozu 2023. godine poništen zato što u roku za dostavu ponuda nije pristigla nijedna ponuda. Početkom studenoga 2023. HZZO je pokrenuo pregovarački postupak bez prethode objave (procijenjena vrijednost 185.000,00 eura) s jednim trgovačkim društvom koje je dostavilo ponudu veću od procijenjene vrijednosti nabave te je postupak poništen u prosincu 2023.

U Plan nabave HZZO-a za 2024. uvršten je otvoreni postupak nabave radova na uređenju poslovnog prostora HZZO-a u Poreču.

3. Imovina

- 3.1. Na koncu 2022. iskazana je vrijednost ukupne imovine u iznosu od 9.203.095.226,00 kn. Vrijednosno značajnija imovina u ukupnom iznosu od 9.104.726.682,00 kn odnosi se na depozite, jamčevne pologe, potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo u iznosu od 5.528.328.882,00 kn, potraživanja za prihode poslovanja u iznosu od 2.140.459.227,00 kn, novčana sredstva u iznosu od 1.225.873.331,00 kn te na građevinske objekte u iznosu od 210.065.242,00 kn.

U okviru vrijednosti ukupne imovine iskazana je vrijednost nefinancijske imovine u pripremi u iznosu od 17.402.735,00 kn. Vrijednosno najznačajnija imovina u pripremi se odnosi na ulaganja radi izgradnje poslovne zgrade na lokaciji Gradišćanska 8, Zagreb u iznosu od 15.150.381,00 kn, a koja su započela u 2003. rušenjem stare poslovne zgrade. U 2006. proveden je javni urbanističko-arhitektonski natječaj za izradu idejnog rješenja poslovne zgrade. U siječnju 2014. izdana je potvrda glavnog projekta za izgradnju zgrade, a tijekom 2015. i 2016. izvedeni su pripremni radovi na uređenju građevinske parcele za gradnju u svrhu aktiviranje građevinske dozvole te nije započet postupak nabave niti zaključen ugovor o izvođenju građevinskih radova za izgradnju poslovne zgrade.

Ulaganja u iznosu od 15.150.381,00 kn odnose se na komunalni doprinos u iznosu od 4.693.778,00 kn, projektnu dokumentaciju (idejni i glavni projekt) u iznosu od 4.687.487,00 kn, rušenje stare građevine u iznosu od 1.706.682,00 kn, usluge priključka na elektroenergetsku mrežu u iznosu od 1.445.000,00 kn, otkup stana koji se nalazio na lokaciji na kojoj će se graditi poslovna zgrada u iznosu od 608.708,00 kn, usluge organizacije i provođenja arhitektonsko-urbanističkog javnog natječaja u iznosu od 537.367,00 kn te usluge stručnog nadzora, radove na otvorenju gradilišta, vodni doprinos, usluge izrade geotehničkog elaborata i druga ulaganja u ukupnom iznosu od 1.471.359,00 kn. Prema evidenciji u poslovnim knjigama, zadnja ulaganja u izgradnju poslovne zgrade evidentirana su u travnju 2016. te se od svibnja 2016. do vremena obavljanja revizije (studeni 2023.) nisu obavljala ulaganja. Prema projektu, poslovna zgrada ima površinu 17 771 m², od čega 9 226 m² na sedam nadzemnih etaža i 8 545 m² na pet podzemnih etaža.

U ožujku 2019. izrađena je Studija izvodljivosti za poslovnu zgradu u kojoj su navedena četiri moguća rješenja u vezi s izgradnjom, i to: odustajanje od izgradnje, odgađanje izgradnje do daljnjeg, ponovna odluka o izgradnji nakon odustajanja i nastavak započetog procesa izgradnje poslovne zgrade. Prema Studiji izvodljivosti, od navedenih mogućih rješenja, jedino je rješenje za nastavak započetog procesa izgradnje zgrade ocijenjeno izvjesnim i isplativim. Zaključkom Upravnog vijeća HZZO-a iz ožujka 2021. prihvaćena je inicijativa vezana za realizaciju Projekta za izgradnju poslovne zgrade navedena u Studiji izvodljivosti te je dana preporuka da se kao najlogičnije i najekonomičnije rješenje nameće iskoristiti već započeti postupak za gradnju poslovne zgrade. Zaključkom je ovlašten ravnatelj poduzimati radnje za realizaciju navedenog projekta te Upravnom vijeću HZZO-a redovito podnositi izvješća o poduzetim aktivnostima u vezi s provedbom navedenog projekta.

Upravnom vijeću nisu se podnosila izvješća o poduzetim aktivnostima u vezi s provedbom navedenog projekta, jer se prema pisanom obrazloženju HZZO-a zbog potresa i znatne materijalne štete na imovini javnog sektora Republike Hrvatske, nacionalnih prioriteta pri uvrštavanju projekata za financiranje preko EU fondova (prioritet obnova, dogradnja i izgradnja zdravstvenih ustanova), financijskih posljedica pandemije koronavirusa, nestabilnog tržišta nekretnina i tržišta rada, zastalo s poduzimanjem daljnjih predradnji i nisu se poduzimale konkretne aktivnosti u realizaciji navedenog Projekta, nije bilo financijskog utjecaja na poslovanje te nije postojala potreba/obveza ravnatelja za podnošenje izviješća o poduzetim aktivnostima. Također, u ožujku 2021. izrađeno je Mišljenje o mogućnosti financiranja Projekta iz izvora Europske unije, a u kolovozu i rujnu 2021. održan je informativni sastanak s predstavnicima Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje (dalje u tekstu: HZMO) radi moguće zajedničke izgradnje poslovne zgrade.

Prema sastavljenoj Bilješci s održanog sastanka iz rujna 2021. predstavnici HZMO-a su iskazali načelni interes za suradnju te od HZZO-a zatražili okvirnu površinu poslovnog prostora koja bi bila na korištenju HZMO-u. U listopadu 2021. je izrađen elaborat o procjeni radi možebitne prodaje ili zamjene kojim je procijenjena vrijednost stanja navedene nekretnine u iznosu od 25.400.000,00 kn. U prosincu 2021. Služba za investicije i upravljanje imovinom HZZO-a sastavila je Bilješku u vezi s navedenim Projektom u kojoj je navedeno da je od protoka vremena i projektiranja (2006.) došlo do promjene sistematizacije i povećanja broja radnika te je površina projektog prostora upitna i više nije dostatna za objedinjenje Regionalnog ureda Zagreb i Direkcije. Osim navedenog, ako bi se donijela Odluka o zajedničkom ulaganju s HZMO-om, upitno je bi li se trebao izmijeniti građevinski urbanistički plan i provesti novi urbanističko-arhitektonski natječaj.

Prema pisanom obrazloženju HZZO-a, tijekom 2021. poduzimale su se radnje kako bi se projekt financirao i bio uvršten u program Konkurentnost i kohezija 2021. – 2027. te se pokušalo aplicirati i u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost, ali bez uspjeha. Od prosinca 2021. nema podataka o poduzetim aktivnostima u vezi sa započetim ulaganjima na izgradnji poslovne zgrade u Gradišćanskoj 8 u Zagrebu.

S obzirom na to da je od zadnjeg ulaganja u izgradnju poslovne zgrade prošlo sedam godina, a da je prema Studiji izvodljivosti nastavak započete izgradnje zgrade ocijenjen jednim isplativim rješenjem te je donesen Zaključak Upravnog vijeća HZZO-a da se iskoristi već započeti postupak gradnje poslovne zgrade, Državni ured za reviziju preporučuje poduzeti aktivnosti kako bi se u što kraćem roku završila izgradnja poslovne zgrade.

U Bilanci na koncu 2022. iskazana potraživanja od prodaje nefinancijske imovine u iznosu od 691.738,00 kn odnose se na potraživanja od prodaje stanova na dugoročnu obročnu otplatu na kojima je postojalo stanarsko pravo. Odnose se na potraživanja od Ministarstva financija za prodane stanove društva Diokom d.d. Split-u stečaju u iznosu od 307.305,00 kn i jednaka su iskazanim potraživanjima na početku 2022. te potraživanja za prodane stanove HZZO-a u iznosu od 384.433,00 kn.

S obzirom na to da se od siječnja 2015. doprinosi i prihodi HZZO-a ne uplaćuju u državni proračun, nego u korist i za račun HZZO-a, koncem 2020. dopisom je od Ministarstva financija zatražen povrat uplaćenog iznosa, a kojeg su kupci stanova društva Diokom d.d. Split-u stečaju uplatili u državni proračun, za razdoblje od 2015. do 2020., odnosno do dana početka uplate kupaca stanova u korist računa HZZO-a, u iznosu od 307.305,00 kn, a koji iznos Ministarstvo financija nije uplatilo HZZO-u.

Državni ured za reviziju preporučuje od Ministarstva financija zatražiti povrat sredstava od prodaje stanova društva Diokom d.d. Split-u stečaju na kojima je postojalo stanarsko pravo uplaćenih na račun državnog proračuna u razdoblju nakon 1. siječnja 2015.

Odlukom Trgovačkog suda u Splitu iz veljače 2006. u stečajnom postupku nad stečajnim dužnikom Diokom d.d. Split određeno je da se neizmirena tražbina HZZO-a u ukupnom iznosu od 7.496.937,00 kn izmiruje isplatom u gotovini u iznosu od 257.490,00 kn te ustupanjem potraživanja stečajnog dužnika po osnovi ugovora o kreditima za stanove prema Zakonu o otkupu stanova na kojima postoji stanarsko pravo (Narodne novine 43/92, 69/92, 87/92, 25/93, 26/93, 48/93, 2/94, 44/94, 47/94, 58/95, 103/95, 11/96, 76/96, 111/96, 11/97, 103/97, 119/97, 68/98, 163/98, 22/99, 96/99, 120/00, 94/01 i 78/02) u iznosu od 7.239.447,00 kn. Ustupljena potraživanja odnose se na dug 208 kupaca stanova, i to od rednog broja 1 do 208 prema Pregledu uplata za stanove (dalje u tekstu: Pregled) koji je priložen uz navedenu Odluku. Iz Pregleda su vidljivi podaci o kupcima stanova (korisnicima kredita), broju ugovora o kreditu, ugovorenom iznosu kredita iz 1994., iznosu mjesečnog obroka, ukupnom broju ugovorenih mjesečnih obroka, zadnjem mjesecu isplate kredita, zadnjoj godini isplate kredita, broju preostalih obroka, ukupno uplaćenom iznosu do vremena donošenja navedene Odluke te ostatak iznosa za uplatu.

Navedena potraživanja od vremena donošenja Odluke Trgovačkog suda u Splitu i ustupanja potraživanja od 208 kupaca stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo nisu evidentirana u poslovnim knjigama HZZO-a te stoga u poslovnim knjigama za 2022. nema pregleda s podacima o stanju potraživanja po osnovi pojedinačno zaključenih ugovora o dugoročnom kreditu za otkup stanova.

U poslovnim knjigama u 2022. evidentirana su potraživanja i prihodi u visini uplaćenih iznosa kupaca stanova navedenog društva u stečaju u iznosu od 239.937,00 kn. Potraživanja i prihodi evidentirani su mjesečno na temelju dokumenta Rekapitulacija knjiženja po svakom kupcu stana u kojem je navedena vrsta dokumenta izlazni račun, a izlazni računi nisu se izdavali. Navedena Rekapitulacija knjiženja na temelju kojih su evidentirana potraživanja izrađena je na temelju obavljenih uplata obroka kupaca stanova te je evidentirana u poslovnim knjigama s datumom prije obavljenih uplata. Uplate su evidentirane na temelju primljene potvrde (virmana) o obavljenoj uplati na račun HZZO-a.

Prema Pregledu za 25 kupaca stanova zadnji obrok za otkup stanova dopijeva do konca 2021., a za preostalih 183 korisnika kredita zadnji obrok za otkup dopijeva u razdoblju od siječnja 2022. do 2026. Prema evidentiranim uplatama u poslovnim knjigama, a koje su kupci stanova uplaćivali tijekom 2022., od srpnja do rujna 2022. uplate je obavilo 58 kupaca stanova, a u listopadu 2022. obroke je uplatilo 50 kupaca stanova, što je značajno manji broj u odnosu na obveze i rokove kupaca stanova iz Pregleda.

Prema odredbama članka 17., stavaka 1. i 2. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, imovina, obveze i vlastiti izvori određuju financijski položaj proračuna odnosno proračunskih korisnika. Imovina jesu resursi koje kontrolira proračun odnosno proračunski korisnici kao rezultat prošlih događaja i od kojih se očekuju buduće koristi u obavljanju djelatnosti.

Prema pisanom obrazloženju, HZZO je navedenu Odluku Trgovačkog suda u Splitu na nadležno postupanje predao Poreznoj upravi, koja je preuzela sve poslove vezane za ustupljene tražbine u suradnji s tadašnjim Središnjim državnim uredom za upravljanje državnom imovinom. Kako bi u potpunosti preuzeo poslove vezane za predmetnu ustupljenu tražbinu, tijekom travnja i svibnja 2017. izvršena je između Ministarstva državne imovine i HZZO-a fizička predaja predmeta (dokumentacija, prvenstveno izvornici ugovora o kupoprodaji stanova) koji se odnose na dio prenesene tražbine stečajnog dužnika na ime obročne otplate stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo. Od Porezne uprave HZZO je u više navrata tražio dostavu cjelovite analitike uplata za sve kupce stanova – obveznike obročne otplate u razdoblju od završetka stečajnog postupka nad stečajnim dužnikom Diokom d.d. Split-u stečaju, a koja nije dostavljena (prema dokumentaciji zadnji dopis kojim je HZZO od Porezne uprave zatražio dostavu podataka je iz rujna 2017.). Tražena dokumentacija od Porezne uprave bitna je zbog cjelokupnog praćenja navedenih potraživanja, od početka preuzimanja potraživanja do danas.

Državni ured za reviziju preporučuje i nadalje poduzimati aktivnosti te u dogovoru s Poreznom upravom i FINA-om pribaviti podatke o uplaćenim iznosima u odnosu na ukupne obveze za uplatu kupaca stanova i rokovima dospijeća danih u Pregledu te utvrditi stanje potraživanja po svakom kupcu stana, kako bi se u poslovnim knjigama osigurali podaci o stanju potraživanja te mogla pratiti naplata prema rokovima dospijeća.

3.2. *U vezi s preporukom da se poduzmu aktivnosti kako bi se u što kraćem roku završila izgradnja poslovne zgrade, HZZO u Očitovanju navodi da su znatne materijalne štete prouzročene potresima na imovini javnog sektora, nacionalni prioriteti pri uvrštavanju projekata za financiranje iz EU fondova (prioritet obnova, dogradnja i izgradnja zdravstvenih ustanova), financijske posljedice pandemije COVID-19, poremećaji na tržištu materijala i opreme te činjenica da projekt izgradnje poslovne zgrade nije uvršten u program Konkurentnost i kohezija 2021. – 2027. (iako je bio u užem krugu završnog Prijedloga nacionalnog plana oporavka i otpornosti) uzrokovali zastoj s poduzimanjem daljnjih aktivnosti realizacije projekta izgradnje poslovne zgrade.*

S obzirom na navedene okolnosti i na pojavu inflacije, porasta cijena građenja i opremanja, nedostatka radne snage te protek vremena od izrade Studije izvodljivosti iz 2019., HZZO planira izraditi sveobuhvatnu Studiju isplativosti – strateški dokument za izgradnju poslovne zgrade koji će sadržavati identifikaciju i analizu mogućih opcija raspolaganja sa zemljištem i izrađenim projektom, kao i socioekonomske analize troškova i koristi, a poslužiti će za donošenje konačne odluke o realizaciji projekta izgradnje poslovne zgrade.

U vezi s preporukom da se od Ministarstva financija zatraži povrat sredstava od prodaje stanova društva Diokom d.d. Split-u stečaju na kojima je postojalo stanarsko pravo uplaćenih na račun državnog proračuna u razdoblju nakon 1. siječnja 2015. te preporukom da se poduzimaju aktivnosti kako bi se pribavili podaci o uplaćenim iznosima u odnosu na ukupne obveze kupaca stanova i rokove dospijeća dane u Pregledu te utvrdilo stanje potraživanja po svakom kupcu stana, HZZO u Očitovanju navodi da navedene preporuke do sada nisu bile provedive zbog dva razloga. Prvi razlog je što HZZO od Ministarstva financija – Porezne uprave nije zaprimio vjerodostojne podatke temeljem kojih bi evidentirao navedeno potraživanje.

Poteškoće su nastale vezano za dostavu cjelovite analitike, odnosno stanja otplate za sve korisnike kredita od strane Porezne uprave, koje HZZO ni nakon održanih radnih sastanaka, kao i upućenih zamolbi za dostavom cjelovite analitike korisnika kredita i njihovih uplata (tijekom 2016. i 2017.) Ministarstvu financija – Poreznoj upravi, HZZO nije zaprimio. Drugi razlog je što je HZZO prilikom preuzimanja fizičkih predmeta od tadašnjeg Ministarstva državne imovine raspolagao samo ugovorima o kupoprodaji stanova i Pregledom uplata za stanove (sastavni dio Odluke Trgovačkog suda u Splitu, od 7. veljače 2006.) u kojima su podaci bili nepotpuni i zastarjeli (od trenutka sklapanja ugovora o kupoprodaji stana i donošenja navedene Odluke Trgovačkog suda neki korisnici kredita su umrli, neki su svoje obveze prenijeli na druge osobe, došlo je do prodaje predmetnih stanova i slično). HZZO je, nakon što je prikupio dostupne podatke o korisnicima kredita odnosno obveznicima otplate kredita od drugih javnih tijela (npr. iz zemljišnih knjiga i drugim javnim očevidima), iste ažurirao i izravno se obratio (tijekom 2019.) svim korisnicima kredita odnosno obveznicima otplate kredita o novom računu za uplatu potraživanja te zatražio da se uplate obave u korist HZZO-a. U Očitovanju se navodi da bez ažurnih i vjerodostojnih podataka o korisnicima kredita odnosno obveznicima otplate kredita HZZO nije u mogućnosti provesti preporuku Državnog ureda za reviziju, ali će kao i do sada poduzimati aktivnosti kako bi se navedena preporuka provela. U Očitovanju se nadalje napominje da se prema pojašnjenju Porezne uprave, dug koji se naplati imovinom pretvara u vlasništvo države (u ovom slučaju Ministarstvo državne imovine je dokumentaciju predalo 2013. Agenciji za upravljanje državnom imovinom), a Porezna uprava internim nalogom zatvara potraživanje i nema novčanog tijeka. Kada dođe do namirenja duga, državna riznica ispostavlja nalog u korist računa HZZO-a, a s obzirom na to da je plaćanje duga na obroke mora se pratiti po uplatiteljima. U Očitovanju se napominje da će HZZO od Ministarstva financija – Porezne uprave ponovno zatražiti povrat ukupno uplaćenog potraživanja na ime otplate predmetnih stana za sve one uplate koje su izvršene u razdoblju od 1. siječnja 2015. do danas, a za koje uplate HZZO ima saznanja.

4. Obveze

- 4.1. Ukupne obveze na koncu 2022. iskazane su u iznosu od 4.664.345.671,00 kn, što je 329.929.702,00 kn ili 6,6 % manje od iskazanih obveza početkom godine. Vrijednosno značajnije obveze odnose se na obveze za naknade građanima i kućanstvima u iznosu od 3.827.597.468,00 kn te obveze za zajam u iznosu od 810.366.917,00 kn. Vrijednosno značajnije obveze za naknade građanima i kućanstvima odnose se na obveze za lijekove na recepte u iznosu od 1.552.054.713,00 kn, obveze za posebno skupe lijekove u iznosu od 435.212.178,00 kn, obveze za liječenje u inozemstvu za osiguranike Republike Hrvatske u iznosu od 405.198.306,00 kn, obveze za naknade zbog privremene nesposobnosti za rad zbog bolesti ili ozljede (bolovanja osiguranika korisnika državnog proračuna) u iznosu od 326.872.892,00 kn te obveze za naknade zbog privremene nesposobnosti za rad zbog bolesti ili ozljede (bolovanja ostali osiguranici, pravne i fizičke osobe) u iznosu od 125.424.026,00 kn. Od ukupnih obveza iskazanih koncem 2022. na dospjele obveze odnosi se 1.184.233.619,00 kn, na nedospjele obveze 3.479.879.004,00 kn te na vremenska razgraničenja 233.048,00 kn. Vrijednosno značajnije dospjele obveze odnose se na dospjele obveze za lijekove na recepte u iznosu od 683.844.132,00 kn te za povrat naknada plaće za vrijeme privremene nesposobnosti za rad zbog bolesti ili ozljede (bolovanja preko 42 dana i druga bolovanja na teret HZZO-a) za osiguranike korisnika državnog proračuna, koje se isplaćuju osiguranicima na teret sredstava HZZO-a u iznosu od 309.060.801,00 kn.

Od ukupnih dospjelih obveza iskazanih koncem 2022. u iznosu od 1.184.233.619,00 kn, do konca srpnja 2023. podmireno je 985.912.606,00 kn, a nisu podmirene obveze u iznosu od 198.321.013,00 kn. Podmirene su sve dospjele obveze koje su bile iskazane koncem 2022., osim obveza koje se odnose na povrat naknada plaće za vrijeme privremene nesposobnosti za rad zbog bolesti ili ozljede (bolovanja preko 42 dana i druga bolovanja na teret HZZO-a) za zaposlenike proračunskih korisnika državnog proračuna, koje se isplaćuju osiguranicima na teret sredstava HZZO-a, koje su djelomično podmirene. Prema obrazloženju odgovorne osobe, raspoloživa financijska sredstva nisu bila dostatna za pokriće svih naknada plaća za vrijeme nesposobnosti za rad zbog bolesti ili ozljede za zaposlenike proračunskih korisnika državnog proračuna. Na temelju odredaba Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju naknade plaće zaposlenicima proračunskih korisnika državnog proračuna za vrijeme privremene nesposobnosti za rad zbog bolesti ili ozljede (bolovanja preko 42 dana i druga bolovanja, koja se isplaćuju osiguranicima na teret sredstava HZZO-a) isplaćuju se na teret sredstava državnog proračuna od prvog dana korištenja prava, a proračunski korisnici tijekom godine dostavljaju HZZO-u zahtjeve za povrat isplaćene naknade plaće radniku za vrijeme privremene nesposobnosti za rad.

Odredbom članka 41. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju, između ostalog, propisano je da je HZZO obavezan vratiti isplaćenu naknadu plaće u roku od 45 dana od dana primitka zahtjeva za povrat. U okviru navedenih dospjelih obveza koje se odnose na povrat naknada plaće za vrijeme privremene nesposobnosti za rad zbog bolesti ili ozljede na prekoračenje roka plaćanja do 60 dana odnosi se 30.133.803,00 kn, od 61 do 180 dana 61.854.070,00 kn, od 181 do 360 dana 124.526.170,00 kn te na prekoračenje roka plaćanja preko 360 dana 92.546.758,00 kn.

Državni ured za reviziju nalaže podmiriti dospjele obveze za naknade plaće proračunskih korisnika za vrijeme privremene nesposobnosti za rad zbog bolesti ili ozljede (bolovanja preko 42 dana i druga bolovanja na teret HZZO-a), koje se isplaćuju osiguraniku na teret sredstava HZZO-a od prvog dana korištenja prava, u rokovima propisanim Zakonom o obveznom zdravstvenom osiguranju.

- 4.2. *U vezi s nalogom o podmirivanju dospjelih obveza za naknade plaće proračunskih korisnika za vrijeme privremene nesposobnosti za rad zbog bolesti ili ozljede (bolovanja preko 42 dana i druga bolovanja na teret HZZO-a), koje se isplaćuju osiguraniku na teret sredstava HZZO-a od prvog dana korištenja prava, u rokovima propisanim Zakonom o obveznom zdravstvenom osiguranju, HZZO u Očitovanju navodi da nije bio u mogućnosti podmirivati navedene dospjele obveze, jer je tekuća likvidnost u 2022. bila poremećena uslijed pandemije bolesti COVID-19 i prioritarnih plaćanja cjepiva protiv navedene bolesti te zbog isplate dodatnih novčanih sredstava bolničkim zdravstvenim ustanovama. Nadalje, u Očitovanju se navodi da je tijekom 2023., u skladu s raspoloživim financijskim sredstvima i tekućom likvidnošću, HZZO djelomično podmirio dospjele obveze za naknade plaće proračunskih korisnika za vrijeme privremene nesposobnosti za rad te je plaćeno 26.154.487,79 eura. Nadalje, u Očitovanju se navodi da će, u skladu s raspoloživim sredstvima i uplaćenim prihodima u 2024., HZZO kontinuirano podmirivati dospjele obveze za naknade plaće za bolovanja preko 42 dana prema korisnicima državnog proračuna, s rokom provedbe do konca prosinca 2024.*

Provedba naloga i preporuka

- 1.1. Državni ured za reviziju obavio je financijsku reviziju HZZO-a za 2020., o čemu je sastavljeno Izvješće. O financijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja izražena su bezuvjetna mišljenja. Revizijom za 2022. provjereno je je li HZZO postupio prema nalozima i preporukama danim u prošloj reviziji, u skladu s Planom provedbe naloga i preporuka.

U tablici u nastavku navode se nalozi i preporuke iz prošle revizije i njihov status.

Tablica broj 4

Provedba naloga i preporuka iz prošle revizije

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
	1	2	3	4	5
1.	Računovodstveno poslovanje	2017. 2018. 2020.	Za iznos evidentiranih rashoda koji se odnose na ulaganja u nadogradnju računalnih programa istodobno evidentirati povećanje vrijednosti odgovarajuće imovine.	31. ožujka 2022.	provedeno
2.		2018. 2020.	U poslovnim knjigama rashode evidentirati na temelju nastanka poslovnog događaja (obveza) i u izvještajnom razdoblju na koje se odnose neovisno o plaćanju u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.	30. lipnja 2022.	provedeno
3.		2017. 2018. 2020.	Poduzeti aktivnosti kako bi računalni programi Informatizacija patronažnih sestara, Podrška procesima propisivanja, odobravanja i izdavanja medicinskih pomagala, Praćenje zdravstvenog stanja kroničnih pacijenata mobilnim tehnologijama u sustavu patronažnih sestara i povezivanje u cjelovit zdravstveni sustav te Fizikalna terapija bili evidentirani u poslovnim knjigama i iskazani u financijskim izvještajima korisnika programa.	30. lipnja 2022.	provedeno
4.	Rashodi	2020.	Donijeti Plan stručnog obrazovanja te objaviti natječaj za stručno obrazovanje.	30. travnja 2022.	provedeno
5.		2020.	Uputiti na stručno obrazovanje zaposlenike koji obavljaju poslove prema zaključenim ugovorima o radu koji imaju stupanj obrazovanja niži od propisanog za radno mjesto prema odredbama Pravilnika o sistematizaciji, u slučaju da sami ne podnesu zahtjev.	30. rujna 2022.	provedeno
6.		2020.	U slučajevima kada se zaposlenici kojima je odobreno stručno obrazovanje nisu u propisanom roku upisali u obrazovnu ustanovu, postupiti u skladu s ugovorima o radu.	31. prosinca 2022.	provedeno

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
	1	2	3	4	5
7.		2017. 2018. 2020.	Utvrđiti osnovne uzroke odstupanja vrijednosti realiziranih zdravstvenih usluga od ugovorenih, kao i uzroke nemogućnosti zdravstvenih ustanova da pravodobno podmiruju obveze te u skladu s utvrđenim uzrocima poduzeti aktivnosti kako bi se način utvrđivanja limita poboljšao.	30. studenoga 2022.	nije provedeno
8.		2020.	U dogovoru s Ministarstvom prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine poduzimati daljnje aktivnosti na rješavanju problema korištenja poslovnog prostora u Poreču koji HZZO koristi bez zaključenog ugovora o zakupu, kako bi se izbjegao rizik sudskog spora i dodatnih troškova.	10. ožujka 2022.	provedeno
9.	Obveze	2020.	Podmiriti dospjele obveze za naknade plaće proračunskih korisnika za vrijeme privremene nesposobnosti za rad zbog bolesti ili ozljede (bolovanja preko 42 dana i druga bolovanja na teret HZZO-a), koje se isplaćuju osiguraniku na teret sredstava HZZO-a od prvog dana korištenja prava, u rokovima propisanim Zakonom o obveznom zdravstvenom osiguranju.	31. siječnja 2023.	nije provedeno

HZZO je i nadalje u obvezi postupati prema nalogu i preporuci Državnog ureda za reviziju, koji nisu provedeni.

- 1.2. *U vezi s danom preporukom da se utvrde osnovni uzroci odstupanja vrijednosti realiziranih zdravstvenih usluga od ugovorenih, kao i uzroci nemogućnosti zdravstvenih ustanova da pravodobno podmiruju obveze te da se u skladu s utvrđenim uzrocima poduzmu aktivnosti kako bi se način utvrđivanja limita poboljšao, HZZO u Očitovanju navodi da se praćenje izvršenja bolničkih zdravstvenih ustanova kontinuirano obavlja za svaku godinu, u skladu s ugovorenim opsegom usluga i drugim parametrima ugovaranja (koji proizlaze iz analize naturalnih pokazatelja, izvršenja u prethodnom ugovornom razdoblju, pojedinih kriterija kao što su izvršenje po doktoru, lista čekanja, gravitacija pacijenata, kompleksnost bolničkih pacijenata, izvršenje specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite u odnosu na prethodna razdoblja, udjel troška lijekova i materijala). Nadalje, u Očitovanju se navodi da je u prethodnim godinama uslijed bolesti COVID-19 i potresa koji su oštetili infrastrukturu i smanjili kapacitete u ustanovama na području Grada Zagreba, Zagrebačke županije i Sisačko-moslavačke županije bila nužna reorganizacija zdravstvenih ustanova koja je značajno utjecala na aktivnost zdravstvenog sustava. Zbog navedenoga, za planiranje limita za 2022. bilo je realnije primijeniti kriterije prema izvršenju prethodnih ugovornih razdoblja kada poslovanje bolnica nije bilo narušeno potrebom nove organizacije rada zdravstvenih djelatnosti. Također, u Očitovanju se navodi kako HZZO u okviru raspoloživih sredstava vodi brigu o osiguranju dostupnosti i kontinuiteta zdravstvene zaštite osiguranim osobama, u skladu s Mrežom te je nužno utvrđivanje dostatnih temeljnih sredstava kako ne bi došlo do ugrožavanja provođenja zdravstvene zaštite na određenom području budući da bi isto dovelo u pitanje opstojnost same ustanove.*

U vezi s nalogom o podmirivanju dospjelih obveza za naknade plaće proračunskih korisnika za vrijeme privremene nesposobnosti za rad zbog bolesti ili ozljede (bolovanja preko 42 dana i druga bolovanja na teret HZZO-a), koje se isplaćuju osiguraniku na teret sredstava HZZO-a od prvog dana korištenja prava, u rokovima propisanim Zakonom o obveznom zdravstvenom osiguranju, HZZO u Očitovanju navodi da nije bio u mogućnosti podmirivati navedene dospjele obveze jer je tekuća likvidnost u 2022. bila poremećena uslijed pandemije bolesti COVID-19 i prioriternih plaćanja cjepiva protiv navedene bolesti te zbog isplate dodatnih novčanih sredstava bolničkim zdravstvenim ustanovama. Nadalje, u Očitovanju se navodi da će, u skladu s raspoloživim sredstvima i uplaćenim prihodima u 2024., HZZO kontinuirano podmirivati dospjele obveze za naknade plaće za bolovanja preko 42 dana prema korisnicima državnog proračuna, s rokom provedbe do konca prosinca 2024.